

Published and distributed
under Permit (No. 739) author-
ized by the Act of October 6, 1917
on file at the Post Office of
Boston, Massachusetts. By
order of the President
A. S. Burleson.
POSTMASTER GENERAL.
Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA"
Published by the Lithuanian
National League of America.
K. J. PAULASKAS
Sec'y and Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$2.50
To Foreign Countries \$3.00
"SANDARA"
327 E Street, Boston 27, Mass.
PRICE 5 CENTAL.

No. 29

So. Boston, Mass., Liepos (July) 20 d., 1922m.

Metai IX.

D-ras Alseika Lenkų Ištremtas Iš Vilniaus

LIETUVOS PILIEČIŲ REGISTRACIJA.

A. L. R. K. Federacijos Protestas Papai

LIETUVA PASTŲ SĄJUNGOS NARĖ.

Žydų Pogromai Vilniuje DĖL SUVALKŲ SUTARTIES.

D-RAS ALSEIKA IŠTREMtas IŠ VILNIAUS.

Gerai pažįstamą amerikiečiams d-rą Alseiką lenkai suėmė ir palaikę 3 dienas Vilniaus kalėjime ištrėmė iš Vilniaus.

Gautomis žiniomis iš Lietuvos lenkai dar labiau siausti pradėjo Vilniuje. Arestavo visus redaktorius, iškratė mokytojus, o ypač užsėdo ant d-ro Alseikos, kurį išsiunčia iš Vilniaus.

Po sugrįžimo iš Amerikos dr. Alseika gyvena Vilniuje ir vedė ten didelę Lietuvos įstaigą "Lietuvių Polikliniką." Lenkai ardo net tokias niekuo nekaltas įstaigas.

LIETUVOS PILIEČIŲ REGISTRACIJA.

Birželio 9 d. šių 1922 metų Lietuvoje buvo paskelbtas įstatymas, reikalaujantis, kad visi Lietuvos piliečiai, gyvenantieji svetur, užsiregistruotų ir išsiuntų pasus savo krašto Atstovybėse — ne vėliau, kaip iki gruodžio 9 d. šių 1922 metų.

Kas gali save skaityti Lietuvos piliečiu, kaip ir kokiomis sąlygomis bus vedamas registracijos darbas — tie ir tiems panašūs klausimai bus nušviesti eilėje pranešimų, kuriuos Lietuvos Informacijų Biuras paduos mūsų laikraščiuose po vienu bendru vardu: "Lietuvos Piliečiams." Prašytume tęmtyti tuos pranešimus.
Liet. Inf. Biuras.

ŽYDŲ POGROMAS VILNIUJE.

VASINGTONAS, liepos 10 d. "Elta." Iš Kauno gauta kablegrama, pranešanti, kad Vilniuje liepos 2 ir 3 padaryta žydų pogromas. Nukentėjo 48 asmenys. Išplėsta milijoninis turtas. Lenkų valdžia nieko nedarė sustabdyti.

KIEK IŠVAŽIAVO LIETUVON PER BIRŽELIO MĖNESĮ.

VASINGTONAS, liepos 11 d. "Elta." Per birželio mėnesį Lietuvon išvažiavo:

Vyrų	241
Moterų	83
Berniukų	57
Mergaičių	58
Išviso	439

LIETUVA — PASAULINĖS PASTŲ SĄJUNGOS NARĖ.

VASINGTONAS, liepos 14 d. "Elta." Užsienio Reikalų Ministerija pranešė savo atstovyboms užsienyje, kad sulyg pranešimo Tarptautinio biuro Pasaulinės Pastų Sąjungos Berne, Lietuva priimta į Pasaulinę Pastų Sąjungą nuo š. m. sausio mėn. 1 d. ir priskirta prie VI rūšies dėlei nesimo piniginių išlaidų pasauliniam Biurui išlaikyti.

Sąryšij su šiuo Lietuva, kai po pilnateisė Pasaulinės pastų Sąjungos narys, pildant sąlygas Medrido Konvencijos, įveda apsimainymą siuntinių ir įvertintų laišku su Vakarų Europos valstybėmis. Toksai apsimainymas pirmoj eilėj įvedama su Latvija, Estija, Vokietija, Prancuzija, Anglija.

LIETUVOS UNIVERSITETO KATEDRAI KONKURASAS.

VASINGTONAS, liepos 14 d. "Elta." Lietuvos Respublikos Universiteto Medicinos Fakultetas skelbia tarp kitų konkursų ir — Odontologijos skyriuje — Dentiatrijos ir Stomatologijos katedrai konkursą. Norintieji užimti minėtąją katedrą privalo atsiti Universitetan Medicinos Fakulteto Dekano vardu ne vėliau, kaip iki rugsėjo 1 d. šių 1922 metų, savo pareikimą (pridėjus 40 a. žyminio mokescio, curriculum vitae ir mokslo darbus.

Nemokantieji lietuvių kalbos privalo pasisakyti per kiek laiko galėtų pradėti dėstyti lietuvių kalba.

LENKAI TAIKOSI Į NEUTRALĖ ZONĄ.

VASINGTONAS, liepos 14 d. "Elta." Iš Kauno gauta kablegrama, kad lenkai deda nuolatinį pastangų užvaldyti neutralę zoną. Tuo tikslu jie rengia pasaulio opiniją, skleisami melagingas žinias apie lietuvių neva įsiveržimus į ją. Faktai rodo, kaip tik priešingai. Lietuviai tokių įsiveržimų niekad nėra darę, tik lenkai nuolat juos darydavo ir tebedaro. Lenkai steigiasi išsukti suirutę neutralėje zonoje, kad paskui pasauliui parodžius reikalą pakeisti demarkacijos zona vien tik demarkacijos linija.

KAUNO MOKSLEIVIAI KLAIPĖDOJE.

Pirmosios Kauno Gimnazijos mokiniai ir mokinės šių metų birželio mėn. padarė garlaiviu ekskursiją Klaipėdon, kad arčiau pažintų tą vienintilį Lietuvos uostą. Klaipėdiškiai lietuviai labai širdingai priėmė Didžiosios Lietuvos moksleivius, ir kad nereikėtų moksleiviams sustoti viešbučiuose, kiekvienas naėmė pas save po vieną kitą jauną svečią. Išvažiuojant iš Klaipėdos, moksleivių orkestras norėjo užgriežti Lietuvos himną, bet vietinė policija jiems tai uždraudė. Tuomet vienas iš palydėjusių minios prūsų lietuvis susuko: "Bet visgi neužmirškite, kad mes esame Lietuvoje!" Tie žodžiai taip sujudino moksleivius, ir stovinčių ant kranto minia, kad šauksmams "Valio," "lai gyvuoja Lietuvos Klaipėda!" nebuvo galo. Jaunuoliai patrijotingo upo pagauti verkė, taip pat riedėjo ašaros ir lydėjusiems juos prūsų lietuviams, mačiant priaugančią gražiai auklėjama savo tautos kartą, pilną energijos, entuziazmo ir didelės Tėvynės meilės.
Liet. I. B.

LIETUVOS STEIG. SEIMO VALSTIEČIŲ SĄJUNGOS IR SOCIALISTŲ LIAUDININKŲ DEMOKRATŲ FRANKCIJŲ BLOKO NARIAI (VISO 28):

Sėdi, iš kairės į dešinę. Vyt. Račkauskas, G. Grinius, F. Bortkevičienė, Vl. Lašas, M. Szezevičius, J. Staugaitis, Lad. Natkevičius, J. Kriščiūnas.

1-oje stovinčiųjų eilėje: K. Kupčiūnas, A. Voidotas, T. Tamošaitis, A. Liekis, J. Šmotelis, B. Žygelis, K. Ralys, J. Pronckus.

2-oje stovinčiųjų eilėje: P. Ruseckas, Jonas Bliudzius, A. Žeromskis, J. Biliūnas, J. Kuzminskis, Zindzius, J. Matulevičius.

Nėra nusifotografavusių: J. Maikas, P. Radzevičius, Lad. Marma, J. Buzelis, A. Grigiškis.

atstovų, bet kad Rusijos atstovai atstovautų drauge visas federuotusias respublikas. Dėl tos priežasties nėra žinios ar bus prisiūstas kas kitas p. Čiužin'o vietoje atstovauti Lietuvoje, Ukrainos Sovietų respubliką, ar tos pareigos bus uždėtos ant Rusijos Sovietų respublikos atstovo.

DĖL SUVALKŲ SUTARTIES.

VASINGTONAS, birželio 28d. "Elta." Iš Kauno oficialiai pranešama, kad lietuvių-lenkų sutartis Suvalkuose (7 d. spalio, 1920 metų) Lietuvos vyriausybės rūpesniu dar kovo mėn. šių metų yra įregistruota Tautų Sąjungos Sekretarijale.

AM. L. R. K. FEDERACIJOS SKUNDO RAŠTAS ŠV. TĖVŲ PIJŲ XI.

VASINGTONAS, liepos 11 d. "Elta." Šiomis dienomis Amerikos L. R. K. Federacija kreipėsi su skundo raštu į šv. Tėvą Pijų XI-tąjį. Rašte nurodomas nerikščiūniškias, Bažnyčios dvasiai priešingas pasielgimas lenkų dvasininkų Lietuvoje, kurie Bažnyčios Autoritetu dengiamas, pildė vaidmenį Lenkijos šovinistų agentų. Primenama pasielgimas vyskupų Bandurskio ir Hrievieckio ir Kardino Dalboro. Rašte prašoma moraliai įvertinti lenkų dvasininkų taktą ir tarti kur reikia galingą žodį. Pagaliau pareiškama tvirčiausias pasiryžimas 500,000 organizuotų Am. Liet. Katalikų kovoti iki paskutiniųsios už Vilniaus grąžinimą Lietuvai.

Laiškas pasiūstas per Apaštalių Delegatą Arkiv. Bonzano.

ŠV. TĖVO ATSTOVAS PABALTIJAI.

VASINGTONAS, birželio 28d. "Elta." Iš Lietuvos oficialiai pranešama, kad šv. Tėvo pasiuntinys Lietuvai, Latvijai ir Estonijai — Tėvas Zecchini buvo paskirtas Pabaltijai tikru pilnateisio vizitatoriu, nei kiek nepriklausomu nuo šv. Tėvo nunciajus, gyvenančio Varšuvoje.

ATSTOVAS IŠVAŽIAVO.

VASINGTONAS, birželio 28d. "Elta." Sovietų Valdžiose kaip Rusijos taip ir Ukrainos ima viršų centralizacijos krypsnys, kėrs reikalauja, kad federuotosios Sovietų Rusijos respublikos, kaip tai Ukraina ir kitos, nelaiškų užsieniuose savo atskirų

PADEREWSKIS GRĮŽTA PRIE KONCERTŲ.

NEW YORK, liepos 16 d. Ignacy J. Paderewski, kurs buvo jau išsižadėjęs scenos, vėl grįžta prie koncertų. Jis išvažiuoja į Europą, bet tuo vėl sugrįžs į Ameriką, nes padarė kontraktą su impresarijūm George Engels šimtui koncertų. Jo koncertai prasidės lapkričio 15 d.

Lenkijoje Kyla Civilė Karė

\$2,500,000 VESTUVEMS.

Albanija Jieško Karaliaus

50,000 AUTOMOBILIŲ PASTUI.

Japonija Nori Pirkti Sachaliną

DAKTARAS REIKALINGESNIS UŽ KUNIGĄ.

LENKIJA ANT REVOLIUCIJOS KRANTO.

VARŠAVA, liepos 17 d. Lenkijoje gali kilti revoliucija. Darbininkai ir valstiečiai jau nuo seniai nerimastauja, kad šalį valdo aristokratų ir dvarininkų partija. Neperseriai buvo kilę net dideli straikai, bet viskas laikinai aprimo. Šalyje yra tokia betvarkė, kad griuva viena po kitos įvairios ministerijos, ir ant galo priėjo prie to, kad jau niekas nenorėjo imti ministerio vietą. Lenkijos seimo didžiuna paskyrė ministerių pirmininku Korfantų. Lenkijos prezidentui Pilsudskiui, kaip dvarininkui, nepatiko muziko ministerija — jis net pagrumojo rezignuosis jei Korfantų nebus atšauktas. Bet seimas Korfantų'o neatšaukė, ir Pilsudskis nerezignavo. Visoj šalyje kilo suirutė, Varšavos gatvėse esti kruvini susirėmimai. Darbininkai ir kaimėčiai yra pasiriję ginti savo teises, gi ponai ir kunigija stengiasi palaikyti savo senobines privilegijas. Socialistai savo pasekėjams išleido persergėjimus, kad būtų pasirengę sukilti ir ginti savo teises. Svarbiausias Varšavos laikraštis "Przeгляд Wieczorny" rašo: "Mes stovime ant civilės karės kranto."

Padėtis darosi da ir tuo aršesnė, kad kova eina netik tarp pažangiųjų ir atžagareiviškų elementų, bet yra ir visoki pavydumai tarp lenkų, buvusių po rusais, austrais ir vokiečiais.

Ir ukininkų vadas Witos ir socialistas Daszynski, pereitą savaitę debatuojami ministerijos krizio klausime, atvirai persergėjo, kad ginčas iš parlamento gali pereiti į gatvę ir kad "grėšia pavojus brutalės pajiegos ir brožudiškų kovų" ir "liepsnų ir iluminacijios ant didžiųjų dvarų."

Nors Pilsudskis pasiskelbė atsitrauksis iš prezidentu, bet su pasitraukimu nesiskubina. Jis turi ganėtiną armijos dalį jam paklusnią, su kuria galės kraujuose paskandinti kiekvieną darbininkų sukilimą.

Kelios dienos atgal visi anglų laikraščiai paskelbė, kad francuzai atsiuntė lenkams 200 savo armijos aficierių, kurie paima valdymą lenkų kariuomenės.

\$2,500,000 VESTUVĖMS.

TOKIO. Ateinantį rudenį bus vestuvės Japonijos karaliuno su kunigaikščiute Nagako Kuni. Mikado (karalius) išleido karališką ediktą, kad tos vestuvės neturi daugiau lėšuoti, kaip 5,000,000 jėnų — apie \$2,500,000. Mikado sako, kad, atsižvelgiant į tų vestuvių svarbą, reikėtų puikiai jas švėsti, bet esą, paskiriama tik 5 milijonai jėnų, kad "duoti šaliai taupinimo ir ekonomijos pavyzdį."

ALBANIJA JIESKO KARALIAUS.

Pereitą gruodžio mėnesį Albanijos valdžia kvietė į savo karalius amerikietį Jerome Napoleono Bonafarte, Napoleono I ainį, bet tas atsisakė. Vėliau karalius sostą albaniečiai siulė Bulgarijos kunigaikščiui Cirillui, ir kunigaikščiui Abruzzi, Italijos karalius pusbroliui, bet ir tie nenorėjo karaliauti. Dabar jie sako, kad jiems tiktų į karalius arba koks Anglijos lordas, arba Amerikos milijonierius. Zinoma, karalius užsimanė Albanijos didžiunai, kurie sako, buk Albanija be karalius negalinti susitvarkyti.

50,000 AUTOMOBILIŲ PASTO VAŽIOJIMUL.

WASHINGTON, D. C., liepos 13 d. Postmaster-general Work šiandie įteikė prez. Harding'ui laišką su pranešimu, kad yra prirengta 50,000 automobilių važiojimui pašto, jei geležinkelų streikas trukdytų pašto pristatymą.

NORI PIRKT SACHALINĄ.

TOKIO. Japonija, kuri gavo pusę Sachalino salos po karei su Rusija, nori dabar nupirkti ir antrąją pusę, kaip praneša Yorozu, pažymiausias Tokio laikraštis.

DAKTARAS REIKALINGESNIS UŽ KUNIGĄ.

PARYŽIUS, liepos 17 d. Prancuzijoje yra bent vienas miestas, kurs nutarė, kad daktaras yra reikalingesnis už kunigą. Tas miestas yra Courmon, netoli Clermont-Ferrand. Kad čia numirė prabaščius, miesto taryba svarstė, kam pavesti kleboniją. Jie nutarė kleboniją pavesti daktarui, nes daktaras esąs naudingesnis už kunigą. Naujam prabaščiu buvo apie tai pranešta, ir jis išvažiavo iš miesto.

PIRMOJI LIETUVOS SUTARTIS SU VATIKANU.

VASINGTONAS, liepos 13 d. "Elta." Lietuvos Vyriausybei pareikalavus, Apaštalių Vizit. Lietuvai Zecchini sutiko pasirašyti sutartį, sulyg kurios 10 lenkių vienuolių benediktinių turi aplėisti Lietuvą. Jos pasiima iš vienuolyno po 3,000 auksinų savo įneštų pinigų ir atsiskako nuo visų tolesnių pretensijų prie Lietuvos Vyriausybės ir prie vienuolyno. Tai yra pirmas sutarimas su Vatikanu.

VISI Į PIKNIKĄ!

A. L. T. Sandaros N. A. Apskritys rengia didžiausią pikniką, Liepos 22 ir 23 dd., 1922 m. Tautiškame Parke, Methuen, Mass. Iš So. Bostono išeis keli trokai nedėlioje 10 val. ryte. Užsiskykite važiavimui vietą išanksto Sandaros ofise, 327 E St., So. Boston, Mass.

A. L. T. S. REIKALAI

A. L. T. SANDAROS CENTRO VALDYBOS NARIAI.

Pirm. V. K. RACKAUSKAS, 29 West 71-st St., New York, N. Y.
 Vice-pr. A. J. GOTAUTAS, 15 Millbury St., Worcester, Mass.
 Sek.-Adm. K. J. PAULASKAS, 327 E St., So. Boston, Mass.
 Izd. K. PRATAPAS, 327 E St., So. Boston, Mass.

Izdo Globėjai:
 JUZE RAUKTYTĖ, 15 Millbury St., Worcester, Mass.
 IZABELĖ SAVILIONIUTE, 6 Highland Ave., Newton Upper Falls, Mass.
 K. SIDABRAS, 357 Broadway, So. Boston, Mass.
Istatų Komisija:
 P. J. ŽIURIS, 10119-118 St., Richmond Hill, N.Y.
 S. E. VITAITIS, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
 V. J. ŠLIAKYS, 327 E St., So. Boston, Mass.
Apšvietos Komisija:
 K. S. KARPAVIČIUS, 7907 Superior Ave., Cleveland, Ohio

DR. K. DRANGELIS, 4101 S. Francisco Ave., Chicago, Ill.
 V. S. JOKUBYNAS, 15 Millbury St., Worcester, Mass.
 Red. V. J. ŠLIAKYS, 327 E St., So. Boston, Mass.

Kontr. ir Biznio Kom.:
 S. MOCKUS, 266 Bolton St., So. Boston, Mass.
 S. JOKUBAUSKAS, 1518 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
 P. BOLYS, 317 Broadway, So. Boston, Mass.

POLITINIO IZDO KOMITETAS
 Pirm. DR. K. DRANGELIS, 4101 S. Francisco Ave., Chicago, Ill.
 Sekr. K. S. KARPAVIČIUS, 7907 Superior Ave., Cleveland, Ohio
 Izd. DR. A. ZIMONTAS, 3252 St. Halsted St., Chicago, Ill.

Kiti komiteto Nariai:
 K. VILKAS, 656 W. 47-th St., Chicago, Ill.
 V. M. CEKANAUSKAS, Vernon Hotel, Worcester, Mass.
 S. GRINIENE, 5120 Richmond St., Philadelphia, Pa.
 S. E. VITAITIS, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

NAUJA KUOPA.

Liepos 10 d. pasitarus vietos tėvynainiams šio suganizuota Nauja A. L. T. Sandaros kuopa Cicero, Ill. Į šią naują kuopą įstojo sekti draugai:

Kazys Deveikis, Dr. A. P. Gurskis, H. Labanuskas, Kazys Palekaitis, Vincas Toleikis, Feliksas Strumskis (iš 25 kp.) Petras Stankaitis (iš 25 kp.) Šiai naujai kuopai Centras skiria 76 numerį. O kadangi šią naują kuopą sudaro vieni iš veikliausių Cicero tėvynainių, tai drašiai galime laukti jos didelio bujimo sulys vietos lietuvų skaitliaus, ir paskmingo veikimo organizacijos labui.
 Tad sveikiname naujus idėjos draugus linkėdami nenuilstančiai dirbti laisvos demokratijos dirvoje, už pilnai laisvą demokratiską Lietuvą, už Lietuvos gyventojų gerovę.
 K. J. PAULASKAS, Sandaros Sekr.-Adm.

KLERIKALŲ ŠMEIŽTAI TIK MUILO BURBULAS.

Paskutiniu laiku paėmęs bent vieną klerikalų laikraštį nerasi tokio, kuriame nebūtų juodinami Sandariečiai arba šiaip pažangiosios organizacijos. Ties melaginis užsipuldinėjimai ir šmeižtai, taip sufabrikuoti, kad juos gali pasakyti ne kas kitas, kaip tik klerikalikas liežuvis. Kodėl taip daroma? Juk jeigu tie laikraščiai tikrai būtų katalikiški, tai jie tikiu nesąmonių nerašytų, nes tai yra peržengimas aštuntojo Dievo prisakymo: "Nekalbėk neteisiai prieš artimą savo." Antras dalykas — jei jie būtų pasišventę ginti Lietuvos reikalus, tai irgi tokių nesąmonių nerašytų, nes juk jie gerai žino, kad pažangūs elementas, ypač ingai Sandariečiai, Lietuvos laisvės darbe savo vardą nėra sutęšę, ir jiems jokių pragaistingų darbų negali primesti.
 Čia yra visai kas kita. Jie tą viską daro su tam tikrais išrovimais, nes jie gerai jaučiasi, kad jų sąžinė yra suteršta, ir kad jų įtekė visuomenėje pradėjo žlugti. Taipgi jie mato, kad Sandariečių prakilus darbai labai daug randa pritarėjų tam bendram darbiui, ir kad tas pritarimas labai sparčiai drutina Sandariečių eiles ir jų darbą daro našiasniais, va tai dėlto klerikalai ir griebiasi už nešvariausių šmeižtų, kad kaip nors sulaukiusią tą progreso kilmą, ir palaukiusią savo fanatizmo gyvybę.
 Bet vistiek vargšams nevyksta, nes lietuviai jau aiškiai suprato, kad tie klerikalų šmeižtai tai yra tuščias muilo burbulas, kad tai yra tamsinio žmonių fabriacija. Taipgi lietuviai suprantą, kad klerikalai tą daro dėlto, kad besitarianant rinkimams į Lietuvos Parlamentą ap-

šmeizus pažangiąja visuomenę, kad vėl ten sukimsis savo šalininkus, kurie pamynę laikytų darbo žmonių reikalus, o rupintųsi klebonijų reikalais, per kurių agitaciją jie tapo išrinkti. Bet pasidėkavojant kylantiems susipratimui, Amerikiečiai lietuviai mato ką kitą. Jie šiandieną stodami ir Sandariečių eiles tvirtina progresyvią frontą, tuomi teikia paramą savo broliams vienminčiams Lietuvoje kovoti su juoduoju internacjonalu, kad busiančiuose rinkimuose didžiulioje butų pažangūs žmonės įstatyti į Lietuvos valdžios aparatai, kurie rupintųsi ir gintų darbininkų reikalus ir vestų šalį į šviesią ateitį. — J gerovę. Neatsižvelgiant į tuos visus klerikalų šmeiztus, mūsų eilės kasdieną didėja, naujos kuopos tveriasi, kas turėtų mus, Sandariečius, paskatinti dar prie didesnio darbo.
 K. J. Paulauskas.

Iš A.L.T.S. Kp. Veikimo.

PITTSBURGH, PA.

Iš Sandariečių veikimo.
 A. L. T. Sandaros 36-ta kuopa turėjo pusmetinį susirinkimą liepos 7 d. Kadangi kuopos vicepirmmininkas, Petras Seikis, išvažiavo iš Pittsburgo ir nemano greitai sugrįžti, todėl buvo jo vieton išrinktas Bronius Gaidis. Raštininkas Kazys Brazaitis išvažiavo į Lietuvą, tad jo vieton išrinktas Jonas Kuizinas. Taigi dabar 36-tos kuopos valdyba susideda iš šių asmenų: pirm. E. Paurazas, pagalb. Bron. Gaidis, rašt. Jonas Kuizinas, fin. rašt. Juozas Virbickas, kas. Juozas Grigaliunas, kasos globėjai: K. Rožiukas ir Juozas Rožiukas Marš. Long. Senionis, organizatoriai: J. Virbickas, J. Kuzevas ir J. Šermukšnis.
 Pirmiausia paimta aptarti prisirengimas prie A. L. T. Sandaros Seimo, kuris bus šį rudenį Pittsburg, Pa. Po diskusijų nutarta išrinkti komisija iš 7 asmenų ir jiems pavest visą prisirengimo darbas. Į komisiją įėjo šie: E. Paurazas, J. Virbickas, J. Kuizinas, P. Pikšris, V. Plaušinis, A. Rusinas ir J. Grigaliunas. Toliau eita prie prisirengimo prie Sandaros Pikniko Liepos 23 dieną Ellvin Parke. Kadangi Ellvin Parkas yra paranki vieta ir iš toliau privažiuoti, todėl privažiuoja iš visos apilinkės daug žmonių tad Sandariečiai daro didelį prisirengimą ir programą, kad būtų galima visus užganėdinti.
 Taip pat pirmą kartą buvo 36 kuopos susirinkime Pikpinigio Bankas. Perskaičius laikslę iš Centro, kad nemesi į Banką mažiau kaip centas, Bankutė buvo perleista per narius. Baigiant susirinkimą kas. J. Grigaliunas atrakino — suskaičius pasirodė

viso piktpinigių beesą \$2.71, kas bus nusiūta į Politinį Izdą. Bankas palikta pas fin. rašt. J. Virbicką, o raktukas pas kas. J. Grigaliuną. Sekantį susirinkimą nutarta laikyt paprastai, kaip kad pirmiau buvo — kas pirmas nedėlios vakaras žėdną mėnesį, L. M. D. Name, 142 Orr St. Fin. Rašt. J. Virbickas.

WORCESTER, MASS.

Gerb. B. Žygelio prakalbos.
 Birželio 27 d. pasidarbavimu A. L. T. Sandaros 16 kp. buvo surengtos prakalbos. Kadangi oras buvo šiltas, tai žmonių buvo atsilankę maži, nes čia, Worcesteryje, vasarą jau prakalbos išėina iš mados. Bet vis taip svarbių prakalbų negalima apieleist. Mes tokių kalbėtojų, kaip gerb. B. Žygelis, maži turime ir todėl visų vietinių Lietuvių butų prievalumas lankyti į taip svarbias prakalbas. Kadangi jau čia pirmiau buvo surengtos prakalbos tuo pačiu tikslu gerb. svečiams iš Lietuvos L. Natkevičiui ir Žygeiui, tai žmonės buvo manę, kad bus kalbama vėl tas pats, kaip ir pirmiau prakalbose. Bet čia drūčiai apsiriko tie, kurie patingėjo atsilankyti, nes gerb. Žygelis pirmoji savo kalbą nupiešė, kaip jiems važinėjant po Sav. Valstijas juos persekiojo visa Garmų šauka, ypač Vakarinėse Valstijose. Jie visokiais būdais rėkė ir gązdino žmones, kad tik neitų klausyti prakalbų gerb. svečių Natkevičiaus ir Žygelio, net su policijos pagelba visur bandė suardyti prakalbas, bet tas jųjį darbas nuėjo veltui, nes jau žmonės suprato, kurie kalbėtojai teisingiau kalba.
 Pertraukoje buvo renkamos aukos L. P. Izdai. Kadangi žmonių buvo nedaugiausia, tai aukų ir surinkta ne perdaugiausia. Po prakalbų buvo užrašyta keletas "L. U."

Čia turiu pažymėti, kad mūsų biznieriui verti papeikimo, nes niekur ne pasirodė nė su aukomis, nė su darbu, tik su doleriais apsikaisę miega ir jie da bando kaip kada sakyti, kad lietuviai jų neatjauna. Nieko stebėtino, nes parengimus, kurie rėšasi su Lietuvos reikalais, tai mūsų biznierių nė su šviesa nesurastum, jeigu ir atsilanko viens-kits, tai aukas renkant įmeta "indijoną" ir nešasi greičiau per duris. Vietiniai biznieriai turėtų atkreipti daugiau dėmesį į šitą reikalą, nes kitaip tai ir žmonės nuo jų da daugiau pradės šalintis.

Vietinė A. L. T. Sandaros kp. čia puikiai gyvuoja. Šią vasarą jau turėjo keletą piknikų, taip pat dalyvavo N. A. A. Piknike. Taip pat yra rengiami išleistuvių vakarienė liepos 9 d. ant Kaspučio ukės, kurioje dalyvaus svečiai iš Lietuvos L. Natkevičius ir B. Žygelis. Taip pat yra užrašyti į šių išleistuvių pikniką visą Sandaros štabas ir Kompozitorius M. Petrauskas ir kiti žymesni Sandariečiai iš So. Bostono. Akuku.

LAWRENCE, MASS.

Nors ilgos streikos daug nuvargino lietuvius, vienok nuo Lietuvos veikimo nęatsilikame, kaip ir kitų miestų lietuviai.
 Liepos 4 d. buvusioje tarptautiškoje parodoje lietuviai puikiai atsižymėjo — skaičium, gražumu ir sumanumu. Be to čia juda — veikia mus prakilnesni tėvynainiai, ypačingai 12 kp. Sandariečiai daug rupinasi apie ten už jurių laisvą nepriklausomą Lietuvą. Jau parengė iš eilės kelias prakalbas, kurios paliko visus lietuvius stipresnėj dvasioje ir patriotizme.
 Liepos 7 d. vakare kalbėjo gerb. kap. Natkevičius ir tiesų studentas N. Rastenis. Žmonių buvo veik pilna svetainė, visi tykiai ir rimtai klausė jų prakalbų.
 Aukų surinkta \$20.00. Pošl:

Badai Lietuvoje.

(Pabaiga)

Da gali prisirapnuoti ar kitokios baidyklės vaidintis. O J. Vjeršis atsakė:— Tylėk, bobele, aš pasiėmęs spata eisiu jam duobę iškašiu ir ten jį palaidosiu, tai da jisai man už tai bus dėkingesnis, matai, pereitus metus drabužiai nuo lietaus supuvo, o šimet viskas nuo pagados išdžiuvo. Ir J. Vieršis, pasitraukęs kareivį aukščiau nuo vandens, kasė šale jui jam duobę. Ir saulė, slėpdamosi už aukšto Davailbalių kalno, tartum nenorėjo, kad kas pamatytytų tą prietelišką darbą. Vieršis kasė duobę paluk smertelno grieko apsaugojimo, kad tiek iškasti gylio iki savo augščio. Ir jau Vieršis buvo iki krutinės įsikasęs, nepasijuto, kaip jam kas kirto drūčiai per nosį, kad net iš akių žaibais sužėravo. Ir tik palei namus atsiziūrėvo su raudona nosia. Ir tą viską savo kaimynams apipasakojo. Nuėjęs su A. Daukšiu, rado kareivį duobėje kniūpsčią gulinti. Ir kad jiedu persitirino, kad žemė drėgna prie vandens, ir kada žemė emė slugti į duobę, tai ir kareivis drauge ridsamasis su savo sustyrusia ranka smarkiai įspyrė Vieršiu į nosį.
 "Bado pirmus metus pas mus rugiai prie šilainių labai gerai užaugo, tik labai gaila, kad žmonėms buvo proto trumpa juos suvežti į kluoną, kad vieną subatį prasibaivius ir tas giedras oras tēsėsi iki nedėlios vakaro. Aš, nieko nelaukdamas, arklus pasikinkiau, kad ir nedėlioje vežiau rugius namo. Bet kaimynai labai persekiojo, ir į pavakarę suėję sustabdė mane nuo darbo, sakydami: už tavęs vieno Dievas gali mus visus pakoroti. Ir vakare prakiuro dangus lyti. Ir jau nors kunigai šaukė ir pavelino iš

T. Strazdas, V. Mikšienė, M. Vaitkunas, S. Kuzma, M. Verbickas, S. Totoronis, kun. Šleinis, J. Petrukonis, A. Bagdonas, M. Zautrienė, M. Gustaitis, J. Podziunas, B. Zuronskis ir A. Duda. Čia norėtųsi priminti apie mūsų pramonininkus — biznierių, kurie toli atsitolino nuo lietuvių su aukomis. Išskiriant A. Dudą, kuris nuolat remia Lietuvą pinigais, knygomis ir tt. Aukojusiems, tariame ačiū.
 A.L.T.S. 12 kp. Valdyba,
 J. Žukauskas.

PITTSBURGH, PA.

Pranešimas Pittsburgiečiams.
 A. L. T. Sandaros 36-ta kuopa garsino, kad bus Piknikas liepos 23 d. Ellvin Parke. Todėl pranešu, kad minėto pikniko nebus, nes Keriko Distrikto uždavėdžia laikyti piknikus nedėliomis. Kurie turėjote paėmę ar Parkus, ar farmas Keriko Distrikte, visiems sugražinami rankpinigiai, kadangi įeina į galę teisė, kad nedėlios diena nevalia nę grajiti, nę šokti. Kaip greit gausim vietą kitame distrikte, tai pranešim vėliau, o Ellvin Parke niekas daugiau negalės turėti jokių piknikų nedėlios dienomis, nes nevalia — taip nutarė Keriko konsoliai.
 Juozas Virbickas.

BRISTOL, CONN.

Susirinkimas.
 A. L. T. Sandaros 74 kuopos susirinkimas įvyks liepos 30 d. 1:30 val. po pietų pas S. Zigmantą, 28 Lincoln Pl. Todėl, gerbiama nariai, malonėkite visi atsilankyti į viršminėtą susirinkimą, nes bus daug svarbaus nutartai. Taipgi, gerbiamieji nariai, katrų mokestys užsivilkę, malonėkite atsilankyti. Ir naujų narių prikalkinti prisirašyti prie šios brangios organizacijos, nes Sandariečiai ko tolyn, to pirmyn eina pagerinimui mūsų Tėvynės, laisvos Lietuvos.
 Rašt. B. Velicka.

sakę, kad kada tik bus galima, kad ir nedėliomis, vežkite, girdi, javus į kluonus, nes parėjo nuo švento tėvo pavelijimas. Bet jau tas buvo pervėlu, ir žmonės jau tik suvežė žaliuojantį mėšlą. Ir vėliau kaimynai norėjo kad aš jiems tą javų pusę atiduočiau, nes, girdi, jei tu butum nevežęs šventą dieną, tai Dievas būtų užlaikęs pagadą, iki visa būtų rugiapiutė suvežta, nes, matai, kad jau buvo prasipagadinę ant rugių vežimo, o dabar už tavęs mes visi turime badauti. Tik tiek buvo laimė, kad jie manęs bijojosi.

"Ir kartą rudens dienoje tėvas pasiėmęs kirvį norėjo telenigė iškirsti lazdu — riešutų krumą, o motina su ašaromis prašė tėvo kad nekirstų šį lazdyną. "Tegu" — girdi:— "nors po mano atminčia da žaliuoja." Ir aš paklausiau: "Tai kodėl? tik čia mums reikės įvažiuoti su medžiais." O motina atsakė:— "Galite aplinkui įvažiuoti, o man šitas lazdynas taip yra malonus, kad per badmečius iš lazdu-riešutų žirginių daug buvo gardesnę duona, nę kaip beržų ar alksnių žirginių — nuo alksnių ar beržų bubukų — žirginių duonos pavalgės kelis sykčius žmogus įmdavo tinti iki stiklo žibėjimo ir greitai mirdavo." Ir motina kasžin ką užsimislinus neveikiai prabilo, sako:

"Da šitas badmetis vis da buvo daugeliui pėkenčiamas, bet jau gal ne po musų atminčia ateis toki laikai, kad ant šios žemės neliks nę vieno gyventojų." Ir užklausus kodėl — "Vai," girdi, "per bilijušų atpuską (tai turbūt per kokias sukattuves) Jezno bažnyčioje, Trakų paviete, baltieji kunigai pasakė per pamokslą, kad ateis toki laikai, kad vėjai akmenis nešios, ir bus toki vežimai įtaisyta, kad vienas vežimas daugiau pavės, nę kaip dabar veža 3 šimtai arklų." O brolis Juozas atsakė: "Kad jau dabar tas viskas yra. Tik prisiziūrėkite, kokius didelius akmenis pas Nemuną sušaudome, kurie nuvežti ant plento liekasi račutų sutrinti ir potom vėjas išnešioja tas dulkes. O tie galingi vežimai — tai ir pačios — matėte pereitą ketvergą budamos Kau-nė, kad ėjo trukis geležiniu ke-liu. Ir grįžtant prie badmečio klausimo. — "Ar iš niekur negavote jokios pagelbos?" — Taip, prisniūtė valdžia iš gilius Rusijos sorinių kruopų paskutiniaisia metais, bet labai buvo aitrios, negardžios, ir tų da mažai kas gavo, nes musų kaime K. Karpavičius buvo viriausiu loviniku, tai jisai dalino tik tiems, kurie jam patiko, o reštą, sako, suvogė jie, ir vėliau valdžia susekė jų tą blogą darbą, tai Kazys Karpavičius gavo užtai vilko bilietą — patrotiję pilietystės tiesas. O kas link baudžios, tai jau ne atkartosis tas baisybės. Tik į antrus metus po baudžiavų važinėjo tulas vyras su dideliu sartu arklui, kurio buvo visos keturios kojos iki kelių baltos, ir nedideliu vežimuku — kalamaškute, ir musų kaime apsiestojes per šaltysiaus paraginimą sušaukė kaip gspadorius, taip ir kumečius, ir papasakojo apie pe-reitus baudžiavų vargus, kaip žmonės turėjo sunkiai ponams dvaruose dirbti ir da užtatai buvo plakami, ir, girdi, už mėnesio laimo važinėš nuo valdžios žemii komisija, ir pas jus kad klaus, ar ėjote baudžiavą, tai sakykite, kad ėjote, ir dirbote ponams dvaruose, ir atsakykite ant klausimo, kad kaippo duoną, taip ir ganiavą su malka gavote iš dvaro nuo savo pono, o užtai, girdi, jus gausite iš dvaro malkas ir ganevas, o biednesni be žemiai gaus žemės; o savo žē-

mes, sakykite ant užklausimo, kad vakarais ir naktimis tik apsidirbote. Ir kaip ukininkai, taip ir kumečiai sušuko nesavu balsu: o tu prakeiktas! da išpradžiū kalbėjai gražiai, o dabar nori, kad ir vėl ponai mums uždėtų baudžios jungą ant kaklo. Da jeigu nori gyventi, tai kaip greitai gali neškis iš čia, nes užmūšime. Ir tas pranašas persikėlęs per Nemuną į Nibrių kaimą, apsiestojes, ten yra apie 60 suviršmų ukininkų. Ir pradėjo savo istoriją atkartoti. Ir žmonės taip įniršo ant jauno pranašo, sakydami: ar tu nori vėla ant musų uždėti verguogę? Ir sušukę grie-bė užmušti, ir nešt į Nemuną nuskandinti. Jaunas vyras, matydamas, kad jau bus blogai su tamsiais kaimynais, kurių balsai atsikartojo: skandyti! skandyti! iškėlė rankas į viršų, sakydamas: vyruciūci, kas jums yra mieliausia, tai žimokite, kad tas ir man yra mylimiausia, kurią aš namie palikau — tai moteris 21 metų amžiaus ir sunus dvejų metų, tai jeigu netikite mano žodžiams ir mislinate, kad aš neteisybę jums velinu, tai jeigu taip, tai kad parvažiavęs rasciau savo mylimiausią moterį ir brangiausių sunų negyvus.

Ir tulas ukininkas P. Tamošiunas pradėjo susirinkusius raminti, sakydamas: gal šitas ponas mums ir gero velina; girdi, aš jau esu senas ir ponai iš manęs negalės ką daug pasinaudoti, nes gal neužilgo reikės mirti, tai aš pristojau, ir sakysiu, kaip šitas žmogus mums liepia. Ir prašyčiu visų, kad paleiskime mes jį taip, kaip ir atvažiavo, be jokių kliučių. Ir jaunas vyras priėjęs prie Tamošiuno drūčiai suspaudė jo dešinę, ką net ir prieš smertį P. Tamošiunas to pranašo žodžius atkartėjo, sakydamas: tėvai, jeigu pildysi mano žodžius, tai ir busi laimingas ant visados. Ir kad paskirtu laiku žemės komija atsilankė pas ukininkus, žėdnas atsakė, kad jie ėjo baudžiavas, tai jiems ponas užmokėjo, o duoną, malkas ir ganiavą tai savo, girdi, mes turėjome, ir laukus į laiką turėjome kada apsidirbti. O P. Tamošiunas ant užklausimo atsakė: kaip duoną, taip ir malką ir kitokį pašarą vis gavau iš pono dvaro, nes baudžiovą eidamas neturėjau kada savo žemę apdirbti. Ir komisija pripažino Tamošiunui 90 dešimtinių gėrios ir pievų ganyklai ir malkai. Ir tada kilo tarpe vietinių kaimynų didžiausias nesusi-pratimas: girdi, kodėl mes toki žiopli buvome, ir tą vyrą, kuris mums gero velijo, norėjome užmušę į Nemuną palaidoti. Ir urmu visi puolėsi prie tos Tamošiuno dovanos išsidalinti. Bet teismas pirmtunio surašo nedaleido laužyti, tik vėliau į keles metus vietiniai ukininkai savo parapijos (Jezno) prabašėčių su kyšiais nulogadijo, tai kunigas sutaisęs kokį šmugelį su pašivru parašu prigavo Tamošiuną ir į kelintus metus teismas pripažino tą 90 dešimtinių visam kaimui, kaip "viganę".
 1922 m. A. J. B.

LIETUVOS KAREIVIO ŽEGNONE.

Vardan Dievo Tėvo — nėra namie tėvo, ant šventos Onos nebus namie nę mamos, ant visų šventų išveš į kariuomenę ir sunūs, ir dvasios šventos tegul bus pagarbitas ant visados, kuris už Lietuvą kovos. Amen.
 Inis.
 Nesigėdi buti žydas.
 Žydas Benjamin Disraeli, kad jam buvo prikišama, jog jis yra žydas, atsakė: "Aš nežinau, kad aš labai norėčiau prieštarauti šiam prikišimui, kada aš atsimenu, jog viena krikščionių pusė garbina žydą, ir kita pusė — žydę."

LIUBLINO SEIMO

DIENYNAS

1569 M.

Vertė V. K. RAČKAUSKAS

(Tąsa).

SAUSIO 22 D., ŠEŠTADIENIS. — Senatoriai žiūrėjo Lietuvos statutus, kame jie nesutinka su lenkų statutais ir su unija; tačiau jie žiūrėjo tik tai skirsnius, liečiančius lietuvių valdžios vietas, gi atstovai žiūrėjo visą kitą. Visųpirma jie pastebėjo šitokių nuosprendi:

“Skirsnys 3-čias, punktas 3-čias. Mes, hospodaras, pradžiamė didinti Didžiąją Lietuvos Kunigaikštystę; jei kas but iš jos atimta, ar jei kas nuo jos atskiltų, pradžiamė gražinti jai. Taip gi nemažinsime tos Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės žemių ir tą, kas buvo kitos kokios valstybės atimta iš šitos mūsų valstybės, arba kas buvo kada nors išmesta Lenkijos karalystės, Mazovijos, Prūsų ar Inflantų naudai, pradžiamė atgal sugražinti tai Didžiąjai Kunigaikštystei, atiduoti ir sienas atstatyti. Ir jei mes kokiems nors iš užsienių atėjusiems žmonėms dovanotume dvarus, kaimus ir žemes, esančius arti šitų suminėtųjų valstybių, tai gavusieji tokias dovanas privalo už jas tarnauti Didžiąjai Lietuvos Kunigaikštystei. — gi jei kas nepanorėtų jai tarnauti, tai nei mes, nei mūsų paveldėjai nepripažinsime tokių dovanų teisėtumo.

“Punktas 6-tas. — Dėl bendro seimo. Prie šito skelbiame amžių amžiams, sutinkant mūsų senato nariams — dvasininkams ir pasauliniams dalyvaujantiems šitame Vilniaus seime, kad mes ir mūsų Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės įpėdiniai (kunigaikščiai) visuomet, kaip tik iškels šitoje respublikoje reikalas, šauksime bendrus seimus šitoje Didžioje Lietuvos Kunigaikštystėje, tos pačios mūsų valstybės senatui patariant, ar ritieriams reikalaujant.

“Punktas 9-tas.—Tarnybų, vietų, nuomų ir paveldybos dovanų svetimtaučiams nedavinėsimė. Taip pat jau mes, hospodaras, pradžiamė ir patvirtiname savo priesaiką, kurią davėme Didžiąjai Lietuvos Kunigaikštystei, visiems jos luomams ir gyventojams (šitai mes imame iš senojo statuto, duoto šitai valstybei, Didžiąjai Lietuvos Kunigaikštystei, mūsų tėvo, jo malonybės karaliaus, ir maloningai įjungiamo į šį mūsų pareiškimą), kad iš viso, kas tik yra šitoje Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės valstybėje ir jai priklausančiose žemėse, — dvasininkų ir pasaulinių žmonių tarnybų, trirtovių, rusų, žemių, titulių, paveldybos dvarų, žemietijų ir kunigaikščio rumų tarnybos vietų ir prie jų esamų laikino valdymo dvarų, nuomų, jų vartones ar amžino valdymo teisių — nedalinsime jokiems svetimtaučiams nei iš užsienių atėjusiems, nei šitos valstybės kaimynams, bet visą tai mes ir mūsų įpėdiniai Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės kunigaikščiai, taip Lietuvoje, taip Rusijoje, privalome dalinti Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės ir jai priklausantių žemių iš senovės gyvenantiems tenai asmenims 12).

“Bet jei kas nors svetimtaučių ar iš užsienių atėjusių, ar šitos valstybės kaimynų drystų išprašyti sau ką nors iš jos, paimti ar valdymui priimti ir, perspėtas, tuojaus nepasidalintų iš jo užvaldytosios vietos, tai visa, ką jis valdo, turi būti paimta prie mūsų dvaro stalo ir mūsų Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės išdinėn. Ir jei kas nors iš kitos tautos būtų gavęs valdymui turto už savo nuopelnus, iš mūsų malonės ir mūsų įsakymu, tai jis gali naudotis dovana, bet jis turi būti Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės gyventojas, asmeniniai turi joje gyventi ir turi eiti žemietijos tarnybą tai valstybei, bet jis neprivalo būti renkamas į kokias nors garbės ir tarnybos vietas, dvasines ar pasaulines, ir mes, hospodaras, neskirsime jo; į tas vietas gali būti skiriamas tik tai lietuvių ir Rusas, iš senovės pirmtakunų — gimęs Didžiojo Lietuvos Kunigaikštystėje.

“Jei, nežiurint šito nuosprendžio, kas nors iš kitos tautos gautų kokią nors dvasinę ar pasaulinę tarnybą, ir, perspėtas, nenorėtų jos apleisti, tai jo visi turta pereina mūsų, Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio, naudon, kaip tai yra nurodyta ir kaimynų lenkų valstybės statute.”

Vėliaus Lietuva turėjo du seimu Gardine, kur ji prijungė sau Inflantus, aplenkdamą Lenkiją ir neatsižvelgdama į nuosprendžius, kurie buvo Parčėvo seimo užgirti; ji prisisavino Inflantų administraciją ir nukalė sau daug kitokių nutarimų 13). Ir visą tai jie davė neva tam, kad, susijungiant su Lenkija, turėjus gerai sutvarkytą savo respubliką. (Lenkų) atstovai nenorėjo

pradėti jokių derybų, tik ragino savo senatorius, kad lietuvių senatas ir lenkų senatas, kad lietuvių atstovai ir lenkų atstovai eitų į posėdį: senatoriai tuo reikalu siuntė delegatus pas karalių ir pas lietuvius. Karalius pradžiamė paveikti į lietuvius ir pasiuntė pas juos maršalką; senatas taipgi siuntė pas juos savo pasiuntinį. Jie atsakė, kad pirmadienį ateisiją į pilį.

SAUSIO 23 D., SEKMADIENIS. — Nieko nebuvo.

SAUSIO 24 D., PIRMADIENIS. — Senatoriai tikėjosi, kad lietuvių dabar tikrai jau ateis posėdin. Atstovai ir gi to laukė. Lietuvis, atvykę į pilį, nuėjo į savo salę, ne į senatą. Lenkų senatoriai pranešė jiems, kad laukia jų ateisiant, kaip yra pradžiamė. Lietuvis senatoriai atsakė atvykę tik dėlto, kad gavus atsakymą, kurs buvo pradžiamė jiems šeštadienį ir visai nemažą pradėti jokių derybų.

Matydami dalykus šitaip kryptant, senatoriai susėdo taip, kad lietuviams prisieitų užimti vietą ne dešinėje ir ne kairėje pusėje, bet priešais senatorių. Atėjus Lietuvos senatoriams ir drauge su jais atstovams, Krakovo vyskupas davė jiems šitokio turinio atsakymą: jis apga“estavo, kad “taip svarbus reikalai yra trukdomi ir kad pirmtakunų sutartys svyruoja, tuo tarpu gi viskas būtų galėję eiti sparčiai ir geriau, jei galėtume sueiti kruvon ir sudaryti vieną bendrą posėdį. Reikalauti senai jau išspręstos unijos su jumis verčia mus ne koki nors nelaisvė. Lenkų karalystė nėra taip jau maža, kad mums joje būtų ankšta ir sunku gyventi. Mums reikalinga yra, kad būtų įvykdinta tai, kas jūsų ir mūsų pirmtakunų buvo sutarta ir kas šiais laikais yra reikalingesnės dalykas jums, negu mums.

“Jūs, ponai, sakote, kad reikia taisyti jūsų įstatymai. Mas šiek tiek apsipažinome su tomis pataisomis. Mes linkime jums visųgeriausių įstatymų ir mielai norėtume pagelbėti jums tuo tikslu, jeib tik tai tie įstatymai nekludytų mūsų sąjungai ir unijai ir nebūtų joms priešingi. — Tuo tarpu gi, prisžiūrėję šiek tiek tiems įstatymams, kurių užgyrimo jūs reikalaujate iš karaliaus, matome, kad kai kurie jų yra priešingi unijai ir mūsų brolybei su jumis, — jus lyg tvora norite apsitverti tais įstatymais. Jus norite skaityti mus svetimtaučiais, norite atstumti lenkus nuo valdžios vietų ir nuo kitokių reikalų, ir jau pas jus atimamos yra vietos iš lenkų, be jokios pamatinės priežasties, ir tuo tad pradeda mas šis seimas!”

“Dievas mato, su kokia meile pas jus ateiname; lenkai visados gerai su jumis elgdavosi, nesigalėdavo savo turto, išlaidų ir sveikatos (ir dabar turite to viso prirodymus Lietuvoje), jie ne užveria kelio prie sąjungos su jumis, ponai. Mes matome, kad visai kitaip pasielgdavo jūsų ir mūsų pirmtakunai, kaip tai matoma yra iš jų abipusių sutarčių, todėl juo labiau turime stebėtis dėl jūsų veikimo būdo, — ypatingai dėl to, kad šiuo laiku, kuomet mes pradėjome vesti prie galo unijos su jumis reikalus, jūs, ponai, pridarėte sau visokeriopų nutarimų ir įstatymų, priešingų unijai. Mes, iš savo pusės, negalime kalbėti ir spręsti apie uniją kitaip, kaip tik tai remdames seniai jau priesaika patvirtintomis privilegijomis ir sutartimis. Sutikite, ponai, sueiti su mumis, drauge į posėdį ir pasižiūrėti į tuos senovės aktus ir į mūsų įstatymus. Jei rasite juose ką nors priešingą unijai, tai mes mielai atmesime tokius įstatymus; taip lygiai ir jūs, ponai, nereikalaukite to, kas gali išardyti uniją.”

Lietuvis visą tai paėmė apsvarstymui ligi rytdienio 14).

SAUSIO 25 D., ANTRADIENIS. — Vilniaus vaivada kalbėjo:

—“Jūs, ponai, malonėsite patarti mums, kad negaišiotume laiko, bet mes rupinamies dėl galšinamojo laiko daugiau, negu jus. Ant mūsų pečių buvo priešininkai, kuomet mes važiuovome čionai, norėdami sudaryti su jumis uniją, kuri bendrai vienytų mus meilėje; teisybę pasakius, mes beveik tekini bėgome prie jos, gi mūsų pirmtakunai pamažėli ejo žingsniu prie jos. Jie tarėsi su jumis dėl unijos per pasiuntinius, gi mes kalbame su jumis ne per pasiuntinius, bet patys — visi Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės luomai suvažiavę susitarti dėl unijos.

(Bus daugiau)

14) Pirmadienį po šv. Agnieškos lietuvių senatoriai atvyko į pilį ir nuėjo į savo atskirą salę. Lenkai senatoriai pasiuntė pas juos Sandomiro ir Radomo kaštalianus, kad jie pasakytų, jog lenkai jų laukia ir nori drauge su jais svarstyti reikalus. Lietuvis atsakė, kad yra dar neužgijusi žaizda, kad jie dėl to daro žygius pas karalių ir kad tik tai po to jau tarsis su jais.

SKAITYKIT IR
PLATINKIT
A. L. T. SANDAROS
ORGANĄ

“SANDARĄ.”

Nes tai geriausias tautinės dvasios laikraštis.

Kelionė į Lietuvą
ir Lietuvoje

(Rašo VIKTORIJA VENCIVS).

(Tąsa).

Ir kad tik tai burelis karjeros jieškotojų nori valdyti kitus ir pasidaryti sau karjerą ir kad tik tų karjeristų padaras yra Lietuvos tautinis atbudimas.

4.—GYVENIMAS LIETUVOJE.

Amerikos žmonės ne vienodai teisiavaizdina sau Lietuvos gyvenimą. Vieni atsimena jį tokiu, koks jis buvo, jiems iš Lietuvos iškeliaujant pirm daugelio metų; kiti žino apie Lietuvą, tik tai kaip po jų tėvų ir tėvelių gimtinę šalį; romantinių palinkimų lietuvių, gimęs Amerikoje, atsiavaizdina sau Lietuvą, roantinę, apsiaustą tėvų pasakų išausta slepeninga skraiste; lietuviui — Lietuva yra visa tai, kas yra geriausia ir mylimiausia pasaulyje. Gi juk tie pastarieji, tie patriotai lietuvių ne kitaip gyveno, Lietuvoje budami, už kitus. Visai ne. Jie tik yra labiau išbulintų jausmų, gi sulyg didžiūmos jų gali pasakyti, kad “per tolybę regimai žavėtingais tampa.” Gydytojas laikas užgydė jų žaizdas, jie pamiršo senovės nepatogumus, vargus ir persekiojimus. Jie užmiršo, kad jų tėvynė nėra geresnis rojus, kaip kitos šalys ir kad jų gimtiniame krašte žmonės gyvena dirba, myli ir kenčia visai tokiu pat žmogišku būdu, kaip ir by kuriame kitame krašte. Jų vaidentuvė sutvėrė jiems gražius reginius, ir jie, lyg per užburta atminties uždangą, su išsiilgimu mato savo jaunatvės scenas. Pažįstamas jų senų namelių reginys — nors tai būtų ir visųpaprasciausia grįtelė — yra neišdildomas ir brangus atminimas; jų prigimtojo krašto garsiosios praeities didvyriai yra jam nemirtini, didesni už by kurios kitos šalies didvyrius; jo vaidentuvė sako jam, kad niekur pasaulyje nėra tokių gražių kalnelių, tokių augštų girių, tokių gardžių vaisių, kaip tik jo gimtinėje šalyje. Niekas taip gerai neapibūdina šitos rūšies lietuvių pažiūros, kaip daina:

“Ten darželyj pinavijos,
Ten mergelės kai lelijos,
Ten šalėlė daug geresnė,
Juoda duona daug gardesnė.”

Gyvenimas Lietuvoje yra toks, kokiu sau kuri suminėtyjų žmonių grupė atsiavaizduoja. Čia, kaip ir visur, gyvenimas yra toks, kokį sau sudarai. Jis gali būti tiek vargingas ir tuščias, kiek visųmizerniausias žmogus gali išgalvoti, ir gali būti taip romantinis, sveikas ir patogus, kaip ir by kuriuose namuose Amerikoje. Yra tokių šalyje vietų, ypatingai pietrytinės Lietuvos dalyse, Vilniuje, kur kaimiečiai dėvi labai apdriskusius ir lopų lopais sulopytus drabužius, nors patys ir nėra labai biedni, jie gyvena surukiosiose bakažėse, be kamino, vienoje grįčioje su galvijais, su kiaulėmis ir kitais namų gyvūnais, — ir, kas ypatingiausia, jie jaučiasi patenkinti, gyvendami taip, kaip jų tėvai ir tėvų tėvai gyveno. Kitose gi Lietuvos dalyse yra statoma dailių modernių namų, vieton karo išgriautųjų; čia ukininkai turi ir traktorius, ir plugus, ir kitokius naujoviškus ukio įrankius; jų galvijai yra užlaimami švariai, dideliuose tvartuose; pačių žmonių gyvenamieji namai yra šviesūs ir švarūs, nors ir ne puošniai įrengti; patys gyventojai domingai seka krašto gyvenimą ir skaito laikraščius. Yra taipgi ir didelių, gražių, griandzinu senovės Europos stilium įrengtų namų.

Miestuose ir gi randi tokias pat sąlygas. Yra biednų namų, kur viename kartais kambaryje gyvena, susigrudę, šešetas-septynetas žmonių ir tai dar dažnai laiko prie savęs tai vištų, tai kačių, šunų ar ožkų. Bet yra ir tokių namų, kur užėini visiška komfortą, laimę ir pasitenkinimą gyvenimu, — čia randi apšviestus, naujosios gadinės žmones.

Teisybė, nėra Lietuvoj tos prabingties, koki yra Amerikoje. Nėra didelių puošnių hotelių, nėra brangiai ruošiamų kabaretų, nėra gražių įrengtų krutamųjų paveikslų teatrų; nėra net teatro, kur per ilgesnį laiką būtų statymas koks scenos kurinys. Čia net gali jausti stoką to, ką mūsų civilizacijos amžiuje mes vadiname gyvenimo butinybėmis. Labai retai kur užėisi įvestą į namus vandenį; dažniausia kieme yra šulinys, iš kurio visi namo (kartais ir kelių namų) gyventojai semia sau vandenį; maudynė — vonia namuose yra tikra retėnybė ir prabingtis, ir tikrai laimingas yra namas, kur yra maudynė; elektros gamyba yra nepakaktina ir tiek jos nedaug te duodama, kad virimui jos negalima vartoti; nėra gazo virtuvėms, — tad žiemą ir vasarą šeimyninėms yra priverstos palaikyti vienval degančią ugningą dideliamė koklių ar molio krosnyj. Miestuose nėra kanalizacijos; nėra didelių gerai prižiūrėtų parkų, kur būtų duodami publikai veltui koncertai; nėra dailiai įtaisytų meno galerijų ir didelių muzėjų. Nėra ir gerų kelių. Net miestų gatvės netikusiai išgrystos. Susisiekimai irgi yra gan netikės. Ne visi miestai yra sujungti gelžkeliais,

tad ir prisieina pasivesti malonei automobilių-omnibusų, su kietos gumos ratais, kurie tiek krato, kad dušia kune tik-tik išsilaiko; arba turi naudoties taip vadinamomis “karietkomis” (“stage coaches”), — jos yra taip purvinos, kad gali apsirgti vienu tik pažūrėjimu į jas; ir taip yra iširusios ir barška, kad ne kartą stebies, kaip jos nueina į savo kelionės galą, neišbirusios į tukstantį šmotų!

Kauno mieste susisiekimo sąlygos yra kiek geresnės. Čia yra vienu arkliau traukiamas “tramvajus,” — tuo kartais pasitaiko pasiekti tikslo truputėlį greičiau, ne kaip nueitum pėsčias. Tačiau žiemos metu, kada ir arklys nesijaučia upe, patartina eiti pėsčiam, jei nori pasiskubint atvykti į vietą laiku. Yra čia taip vadinamos “droškos,” arba “izvoščikai” (vežikai). Jos lyg primena senobinį Amerikos “kaba” (“cab”), tik Kauno “droškos” yra kiek mažesnės, žemesnės ir apdriskusios. Giedru oru nėra bloga pavažiuoti ir “droškoje,” bet pasigailėtum, jei, palijus ir purvinu keliu važiuodamas, butum be “lytšvarčio” (“raincoat”) ar butum gerai rubais apsi-rengęs...

Ir nežiurint tų visų sąlygų, Lietuvoje galima gerai ir gražiai gyventi, jei tik tai, žinoma, esi pasirengęs gyventi. Dabar, kaip ir daugelyje kitų Europos miestų, jaučiama didelis trukumas butų. Šitai ypatingai jaučiama Kaune: čia daug lengviau turėti intervjų su valstybės minist., negu susirasti kambarys. Nemaža Kauno namų buvo karo išgriautų; po to du gaisru dar jų sunaikino. Iš kitos pusės, Kaunas pirm karo turėjo apie 80,000 gyventojų; dabar gi čia gyvena netol 250,000 ir tas skaitmuo vis auga, nes kiekvienas laivas, kiekvienas traukinys vis atgabena grįžtančių Lietuvon tremtinių. Bet, jei gavai sau butą, ar kambarį, tai jau niekas nebedraudžia įsitaistyti taip, kaip patinka. Galimas dalykas, kad sunkoku yra gauti krautuvėse tokius rakandus, kokių norėtum, bet Lietuvoje yra daug sumanių darbininkų, kurie nebrangiai padaro tokius rakandus, kokių tik nori ir tai jie bus daug geresni už pirktinius.

Toliaus, už labai prieinamą algą galima gauti gera tarnaitę, taigi ir vandens klausimas nėra jau taip baisus. Beveik kiekvienuose namuose yra dideli, dailūs koklių krosniai kiekviename kambaryje; gerai juos prižiurint, užtenka šilumos ir labai jau šalto kraujo žmogui.

Maisto žvilgsniu bėdos nėra: daugelyje švurių ir gerų Kauno krautuvijų galima gauti, kiek tik tai nori, visokių valgomųjų daiktų, šviežių ir dukty, kaip oranžai, bananai, painaplai (ananas-konservuotų; gaumi net tokių šiltų kraštų pro-sai), vynuogės, lemonai (citrinos) ir k. t.

5.—DRAUGIJINIS GYVENIMAS LIETUVOJE

Gyvenimas be džiaugsmo — nebutų gyvenimas. Šitai teisybė yra ir Lietuvoje. Nežiurint to, kad Lietuvoje yra dideliausi daugybė kurybos darbo, vis gi lietuvių randa dar kiek laiko ir savo draugijiniam gyvenimui. Tačiau Lietuvos draugijinis gyvenimas visiška yra kitoks, negu Jungtinėse Valstijose. Amerikos draugijinis gyvenimas yra platus ir daugpusis, —nuo primityvio pasilinksminimo, svečiuojanties namuose, ligi brangių dirbtinių pasilinksminimų naktimis, kabaretuose, hoteliuose, “stogadaržiuose” (“roof-gardens”), teatruose ir t. p. Amerika, aciu keliems šimtmečiams progresyvio ir turtingo gyvenimo, gali duoti savo gyventojams didelius ir dailiai įrengtus parkus, kur veltui griežia skaitlingos orkestros; ji gali duoti puikiausius, kai stalias, kelius ir daug kitokių komfortų, kuriuos užėiname tik tai nuo seno laisvoje ir kultūrinėje šalyje. Taigi negalima to viso tikėtis Lietuvoje, kurios laisvei vos tik ketveri m. sukako, po ilgu priešpaudos amžių.

OPERA.

Lietuvoje jaučiama didelis trukumas tų naujosios gadinės pasilinksminimų, kokių galima turėti dideliuose Amerikos miestuose. Draugijinis gyvenimas Lietuvoje išsireiškia ypatingai naminėmis “partijomis,” vakarėliais; kartais — opera, ar drama, jei galima gauti bilietai, kas buna sunkoku, nes nėra nuolatinio teatro ir veikalai statoma scenoje, sulyginamai, ne tankiai; yra taip pat balių ir šokių, bet tai dažniausia buna labai formalės aferos, kur susirenka draugai arba labai artimi pažystami.

Mokančiam lietuvių kalbą, domingai sekančiam spartų Lietuvos kilimą, yra daug įdomių klausimų, kurie duoda pakaktinai maisto minčiai ir širdžiai. Įdomu yra sekti Lietuvos operos vystymąsi ir pastebėti progresą, atžymintį vieną kitą rimtų operos kurinių, statomų lietuvių scenoje, —čia jau lengva išsprasauti vieno-kito naujų dainininkų — artistų ateitį.

Džiaugsmu ir gilia pagarba persiimi, žinodamas, kad Kipras Petrauskas neprimė kelių labai gerų pakvietimų dainuoti užsienio operose dėl vienos tik priežasties, butent: jis nori būti pasaulio užmirštame Kaune ir nori pastatyti Lietuvoje operą ant augščiausios papėdės. Nelabai senai, “Fausto” premjeroje, turėjau progos tęmyti Petrauską beveik visu operos laiku. Jisai sėdėjo mūsų ložoje.

(Bus daugiau)

12) “...rodziczom starozytnim i wrodzonym wielkiego X. Litewskiego y innich ziem, temu wielkiemu X. naliezaczych.”

13) “...Y innich wiele statutow nakowali...”

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS SAVITAMIS LAIKRAŠTIS

"THE LEAGUE"
Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA,
VINCENT J. SZLIAKYS
Editor.
K. J. PAULASKAS
Business Manager.
827 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
Savitainis laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS SANDAROS

Prenumerata turi būti apmokama iš viršaus. Prenumeratorius metas skaitosi nuo dienos užrašymo.
Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.50
" " Kanadoje \$2.75
" " (Užsieniuose) .. \$3.00

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Apžvalga.

POLITINIS IZDAS.

A. L. T. Sandara, įėjus į lietuvių viešojo gyvenimo sukuri, stoji ant praktingesnio kelio. Negana kalbėti ir kelti prakilnius obalsius — reikia veikti ir varyti tveriantį darbą. Jau pirmiau gimusia idėja — turėti savias izdas — pereitas Seimas įkunjy, sutverdamas Lietuvii Politinį Izdą. Izdas pradėjo dirbti ir atliko jau didelius darbus, tarp kurių ne paskutinę vietą užima pakvietimas iš Lietuvos gerb. svečių, Steigiamojo Seimo sekretoriaus kap. L. Natkevičiaus ir Steigiamojo Seimo nario mok. B. Žygelio, Lietuvos Mokytojų Profesinės Sąjungos pirminko.

Tų svečių atsilankymas daug gero padarė kaip Lietuvos, taip ir Amerikos pažangiesiems lietuviams. Amerikos lietuvių veik visose didesnėse kolonijose iš pirmų lūpų, iš St. Seimo savistovių narių, girdėjo nurodymus Lietuvos padėties. Svečių prakalbos turėjo tokį įtaką, kad visoki Bagdonai, Bumšos ir Garmai kasžin kur nugarinėjo su jų kartuvėmis ir visokiomis laisvai Lietuvai pinklėmis. Amerikos lietuvių aiškia pamatė tikrąją Lietuvos padėtį ir netik stipriau ją remis, bet remis lygiai tose vietose, kur parama reikalinga. Tas išeis abejiems — ir Amerikos ir Lietuvos žmonėms — į sveikatą.

Lietuvos gi žmonėms šis Politinio Izdo pirmas didesnis sumanymas — parsitraukti svečius iš Lietuvos — davė da daugiau naudos, nei kaip mums, amerikiečiams. Šiek tiek duota pinigų varymui pažangos darbo Lietuvoje, "Lietuvos Ukininkų" duota tukstančiai naujų skaitytojų, taigi didesnė įtakos. "Varpo" Bendrovės pardavė naujų šerų, Liet. Mok. Profesinė Sąjunga gavo 4,000 egz. "Lietuviškių Dainų," po \$1.50 kiekvienas egz. — gerb. komp. Miko Petrausko ir brolių Devenių dovana. Buvo ir daugiau medžiaginės naudos, bet svarbesnis yra dvasinis ryšys, kuris tampriau sukabino Amerikos ir Lietuvos demokratinius elementus ir pastojų kelią juodiems tamsiųjų amžių gaivalams.

Ir tai vis tik pati pradžia, nepatirtas darbas, pilnas gal ir klaidų. Tolesni žingsniai bus ir drąsesni ir tikslingesni. Reikia tik Sandara auginti ir jos Liet. Politinis Izdas. Metinė mokestis į Liet. Politinį Izdą yra trys doleriai.

Pasiryžus veikti, A. L. T. Sandara įvedė ir kitus naujus veiki-

mo organus: "Švietimo Fondą" ir "Piktpinigi." Apie Švietimo Fondą mums taip rašo:

PRADZIA SVIETIMO FONDUI.

Su dideliu džiaugsmu pranešame "Sandaros" skaitytojams, jog Politinio Izdo įsteigtas ir Sandaros Centro Valdybos paskutiniajame suvažiavime užgirtas SVIETIMO FONDAS rado užuojautos visuomenėje. Pirmutinė vieta mūsų švietimo darbų rėmėjų tarpe priklauso gerbiama viengenciui ALBERTUI F. BREDICKUI iš Sheandoah, Pa.

Į A. L. T. Sandaros prezidento laišką, kuriuo buvo nušviestas vargingas mūsų moksleivijos Europoje ir Amerikoje, padėjimas ir prakilnys mūsų įsteigto SVIETIMO FONDO tikslai, gerb. A. F. Bredickas atsakė šitaip: PASIŽADEJO AUOTI SVIETIMO FONDUI po 60.00 KAS METAI ir dabar jau prisuntė pirmojo šių metų pusmečio auką \$30.00. Tie pinigai jau persiūsti yra Politiniam Izdui, Švietimo Fondan.

Švietimo Fondo tikslas, kaip "Sandaros" skaitytojams yra jau žinoma, yra bene prakilniausias: to Fondo užduotimi bus šelpti mokslus einantį jaunimą taip Europoje, taip ir Amerikoje. Tasai jaunimas, išauklėtas mūsų pavirū žmonių parama, be abejonės seks ir mūsų politinius idealus ir ties Lietuvos ateities kelius. Be mokslo žmonių, be prityrusių specialistų joki tauta negali pakilti, tad ir mūsų tautos gyvenimui reikia jų. Svetimtaučiai dešimtimis milijonų aukojo mokslui. Tad ir mes aukokime. Rods, mes neturime milijonierių, kurie šimtais tukstančių galėtų pakloti, bet mes TURIME SUSIPRATUSIAS MINIAS. Milijos, jose susipratimui iškilus, gali atlikti daugiau, negu pavieniai kad ir turtingiausie asmens, draugystės, mūsų darbininkai kiekvienas antsidės kad ir nedidelę mokesčių Lietuvos švietimo reikalams, tai nei nepajusime, kaip greitai laiką susidarys pas mus dideli kapitalai, kurie pagelbės kelti augštin Lietuvai apšvietą ir kultūrą.

Džiaugdamies prakilniū g. Bredicko žygiu, kviečiame pakelti jį ir kitus: PLYTA PRIE PLYTOS IR PASTATYSIME GRAŽŲ RUMŲ MŪSŲ TĖVYNEI LIETUVAI!...

PIKTPINIGIS.

Stebėtina, kiek daug susideda ir po mažai dedant, jei daugelis deda. Centas nedaug, bet jei pusė milijono lietuvių vienu kartu dėtų po centą, tai antsyk susidarytų geroka suma — \$5,000.00. Gi jei per vienus metus, per 12 mėnesių, visi dėtų po centą, tai susidėtų net \$60,000.00, t. y. geroka suma, kuria jau didelį visuomenės darbą gali atlikti, paveizdan, pastatyti atsakantis "Sandarai" namas, ar kas kita įtaisyti. "Sandarai" savi namai reikalingi, ir tie variniai "indijonai," kurie mums kišenius pradilindami mus pykina, gali mums tokius namus pastatyti. Ir mes nē nepajustume.

Taigi tokiu apskaitliavimu yra paremtas "Piktpinigi." Yra padirbdintos gražios izdinės arba skarbonkos ir išsiuntinėtos visoms kuopoms. Kuopų valdybos malonės nenuleisti to juokais. Arba, jei norima turėti tikrų juokų, galima su juokais rinkti centus. Daugelis mes, taip gi juokais, ir daugelis per centą, — duos 5, 10 net ir 25c. Kitas, iš šalies žiurėdamas, užpykęs sumes visus centus, kokius tik tuo tarpu ras kišeniuje. Kurios kuopos atsakančiai, su juokais ir

piktumu, renka penus į Piktpinigi izdinę, turi nepaprastą pasisekimą — izdinę prisipildo į kelias dienas. Veiklesnieji sandariečiai netik kuopos susirinkime renka, bet visur nešiojasi izdinę ir turi juokų renkant centus alei susiėjime. Jokis sandariečių išvažiavimas neprivalo apsieiti be Piktpinigi izdinės. Gabus vaikinai ar mergina netik neįsipyksta su Piktpinigiū, bet da padaro daug juokų ir smagumo visiems, kurie kemsą savo centus ir nikelius į izdinę.

Taigi turėkime daug juokų su Piktpinigiū, bet nenuėkime jo juokais, nes iš Piktpinigiū bus daug naudos Sandarai, o per Sandarą ir Lietuvai.

L. R. K. FEDERACIJOS PROTESTAS.

A. L. R. K. Federacija išdrįso kelti protestą prieš bažnyčios tokius princus, kaip kardinalas Dalboro, vyskupai Bandurskis ir Hrinewieckis. Ant jų bažnyčios didžiųjų Federacija įdavė šv. tėvui skundo raštą, kaltindama juos tame, kad jie elgiasi nekrikščioniškai ir veidmainiai, tarnaudami kaip lenkų soviniatų agentai.

Pagirtinas Federacijos darbas. Abejotina, ar popiežius subars tuos, kurie jam yra įskundžiami, nes jų įskustųjų pasielgimas sutinka su papos prolenkiška politika. Bet Federacija, pakeldama protesto balsą, atliko savąją priedermę. Butų gerai, kad ta pati Federacija apsvalytų ir namie, pas save, nes ir tarp Federacijos politikierių yra labai daug nekrikščioniškų, kuriuos nuoširdūs nariai juk turi gi matyti.

MUSŲ PASTŲ ŠPOSAI.

(Ištraukos iš laiškų).

Labai skaudu, kad prisieina aikštėn kelti nemalonus mūsų pašto dalykus. Buvo atsitikimų, kad man laiškas atėidavo per tris mėnesius iš Kauno į Pociunus; paprastai laišką gaunu iš Lietuvos per mėnesį, daugelis jų žuva visai; vienas mano draugų rašė 4 laiškus, aš gi gavau tik vieną, kuriame buvo rašyta: "drauge, jei dar esi gyvas, prašau atsiliepti, nes aš pradėjau manyt, jog miręs!"

Kada valstietį pradėdi prikabinēt skaityt laikraščius, tai dažniausia jis atsako: — "Ka-gi, išsirašysi, užsimokėsi pinigus, kiek gausi tų laikraščių, kiek ne, žiurėk, keli numeriai pareis, keli vėl dingio." — Ir aš pats ilgai rengiausi, kol išsirašiau laikraštį. Nuo pirmo balandžio eina man "Lietuvos Žinios." Iki šių dienų jau ne gavau tarpais ar 6 numerii. Dar viskas butų pakenčiama, bet kas ne leistina, tai turint dalyką su užsienio žmonėmis. Ten jie labai piktinasi mūsų pašto tarnautojų pasielgimais. Pavyzdžiui, prašau atspausdinti laišką iš Chicago, kuris parodo, kokių juokingų šposų padaro kartais mūsų paštininkai.

Štai to laiško ištrauka:
Chicago, Ill. VIII. 1. 22 d. Brangus bro! Neseniai aš patėmijau laikraštį, kad Lietuvos pašto tarnautojai nuplėšia nuo laiškų pašto ženklelius, kur žmogus nupirkęs užlipina. Na, tada laiškas eina be markės arba nepilnai markėmis aplipintas. Čionai reikia gavus laišką dvigubai primokėti, kiek nepritentka. Aš nenorėjau tam tikėti. Bet dabar matau, kad jie taip tikrai daro. Štai aš gavau porą laiškų, iš kurių aiškiai matyti, kad buta markelių ir jų jau nėra. Geriau tamsta jų nē nepirk, sėsk be markų, tai bent gėdos neturėsimė. Šiandien, kai man atnešė juos laišką, tai laiškanešys juokėsi, sakydamas: koki tenai paštai Lietuvoje, jeigu tarnautojai kelių skatikų tyko nuo laiško nu-

lupti. Kas žin, ar Lietuvos paštas kada nors susitvarkys? Įėdu jums vieną konvertą, kad pamatytumėt, kaip nuo voko kampepo du ženkleliai nulupti pirmiau negu pridėta Raseinių pašto antspauda. V. G.

Nuo "L. Ž." Red. Konvertas su aiškia žyme, kad markiū buta tik jos nuluptos, ir su Raseinių pašto štempeliu toj vietoj Redakcijos gautas.

("L. žinios.")

GELEŽINKELIŲ VALDYBOS BYLA.

(Inž. Grinkevičiaus, Strebeikos, Janavičiaus ir J. Richevičiaus).

S. m. birželio 16 ir 17 dd. Kauno Apygardos Teismo kriminalis skyrius nagrinėjo įymią bylą buv. gelžkelių direktoriaus Silvestro Grinkevičiaus, gelžkelių traukos tarnybos viršininko Mykolo Strebeikos, ukio tarnybos viršininko pavaduotojo Janavičiaus ir Virbalio depo viršininko Julius Richevičiaus, kurie buvo kaltinami tuo, kad 1920 m. rugpjūčio — rugsėjo m. laikotarpiu užimdami aukščiau minėtas vietas neparodė per savo apsilėidimą laike gabenimo Lietuvos Vokietijoj užpirktų anglių reikiamos valždios veiklumo ir atatinamo savo pareigų ėjimo, dėlei ko tapo priimta Virbalyje apie 2000 tonų netikusių anglių su 50 suvirš. nuoš. nedegamosios medžiagos kas davė valstybei apie 700,000 auks. nuostolių. Bylą nagrinėjant paaiškėjo, kad 1920 m. valždia užpirko iš Vokiečių firmos anglis be technišku sąlygų, nes vokiečiai kitaip nesutikė sakydami, kad jie patys nežino, kokios anglys jiems teks, kadangi taikos sutartim einant vokiečiai nebėra savo kasyklose šeimninkai, tik buvė žinoma, kad užpirtosios anglys busiū iš Vestfalijos kasyklų ir todėl pasitikėta buvė, kad jos bus geros ir tiks garvežiams kurenti. Tas anglis vokiečiai sutikė parduoti tik todėl, kad Lietuvos valždia buvusi sustabdziusi popiermedžio išvežimą iš Lietuvos norėdama jį rekvizuoti garvežiams kurenti. Užpirtosios anglys iš pradžių buvo siunčiamos per Pažerunus, kurias priminėti buvo nuo mūsų gelžkelių valdybos buvo pasiūstas inž. Hofmanas; jis keliolikai vagonų su netikusiomis anglimis gražiū atgal vokiečiams. Paskui anglis pradėta siūsti per Virbaliū, kur anglis neva priimėnėo Virbalio depo viršininkas Richevičius, kuris apie anglių rušį labai menką supratimą teturėjo ir tokiu budu priimta netikusių anglių apie 129 vagonai. Ir kuomet mašinistai ėmė atsisakūti imti šitas anglis garvežiams, tai gelžkelių valdyba apsižiurėjo ir davė įsakymą nebepriimėti blogų anglių ir likusius 70 vagonų buvę gauta jau tinkamų anglių. Klausant bylą kreipė domę toji aplinkybė, kaip gelžkelių Valdyba galėjo pavesti anglių priminėjimā kokiam tai buv. mašinistui, kuris priegtam apie anglis supratimo neturėjo, tuo labiau kad jau pirmiau paaiškėjo, kad vokiečiai siunčia ir visai netikusių anglių, kurias inž. Hofmanas buvo sugrąžinęs. Ypač kuomet nebuvo sutartyje nustatyta technikos sąlygų, kaip tik svarbu buvo ant sienos pastatyti koks inžinieris, kuris ir nedarydamas analizo galėtų maždaug numatyti apie anglių rušį. Dabar draug su netikusiomis anglimis buvo priimta nemaža net akmenų bei žemių. Vokiečiai, matyt, norėjo iškišti blogiasias anglis ir todėl inž. Hofmanui vokiečių firmos koks tai žmogus siulęs net kyšio, bet tasai vis tik blogų anglių nepriėmęs. Liudinitai buvo pašaukti be daugelio kitų taipgi ministriai Galva-

nauskis, Dobkevičius, kontrolieiris Zubrickas. Galvanauskas ir Dobkevičius išrodinėjo, kad anglių operacija drauge su popiermedžio išleidimu davusi pozityvii rezultatū ir kad formaliu atžvilgiu netikusias anglis nepriimti nebuvė pagrindo, nes sutartyje nebuvė nustatyta anglių rušis. Seimo gi nariai inž. Račkuskis ir Kairys irgi kaip liudininkai, kurie tirinėjo šį reikalą prieš bylą iškeliant, pareiškė, kad per gelžkelių valdybos kalte padaryta valstybei nuostoliai priimant netikusias anglis. Teisiamam posėdyj kaltino valst. gynėjo pav. Paulavičius, kaltinamuosius gynė advokatas Leonas Venslauskis ir Skipitis. Nors prokuratura kaltino valstybei padarius 700,000 auks. nuostolius, bet valždia civilinio reikinio, t. y. kad kaltinamieji gražintū tuos nuostolius, nepareiškė. Labai keistas apsiėiškimas! Seimo komisija tirinėja, paskui eina priengiamasai tardymas, pagaliūs prokuratura kelia kaltinimą, paremta didelių valstybei nuostolių padarymu, o ateina teisman ministeriai ir pareiškia, kad jokių nuostolių nebūta:

Apygardos Teismas išnagrinėjęs šią bylą kalt. Janavičių pateisino, o kitus atrado kaltais, ir eidamas Baudž. Stat. 1 d. 639 ir 21 str. 1919 m. sausio 31 d. papild. § 2 ir B. Stat. 59 str. nusprendė nubausti inž. Grinkevičių 7 dienomis, inž. Strebeiką 5 dienomis ir Richevičių 3 dienomis namų arešto ir be to paskirti pinigine pabaudą Grinkevičių 70,000 auks., Strebeikai 50,000 auks., kurios neišgalint sumokėti laikyti juos po 6 mėnesius arešto.

Šiai bylai pradžia padarė gelžkelių Sėjunga pranešdama apie tai Seimui. Skr. ("L. žinios.")

LIETUVIŲ POLITINIS IZDAS

Lietuvių Politinio Izdo pirminko, Dr. K. Drangelio, instrukcijomis buvo išsiūsta paskutinėmis dienomis gegužės mėnesio visoms Sandaros kuopoms atatinkamai kuopai numeriu Piktpinigiū bankai. Jei kurios Sandaros kuopos lig šiol nebutų Piktpinigiū bankų gavę, praneškite apie tai Lietuvii Politiniam Izdui, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

LIETUVIŲ POLITINIO IZDO INSTRUKCIJA SANDAROS KUOPOMS.

Daugelio kuopų viršininkai buvo malonūs, nors ir neprašyti, painformuoti L. P. Izdo valdyba, kad jie priėmė Piktpinigiū Izdutes. Vienok nevisi iš pateiktų instrukcijų galėjo suprasti, kaip su Izduteimis ir Piktpinigiū elgtis. Todėl šiuomi nurodoma:

1. Piktpinigiū Izdute lieka kuopos valdybos priežiūroje ir privalo but atnešta į kiekvieną kuopos susirinkimą Piktpinigiū surinkti.
2. Piktpinigiū Izdute atadaro ma ir pinigai siunčiamas Izdan sulyg kuopos valdybos nuožiuros ar sulyg L. P. Izdo valdybos specialii instrukcijų, reikaūi išitikus.
3. Kiekvienos kuopos surinktas Piktpinigiū bus L. P. Izdo knygoje rekorduojama atskirai ir gale metū ar kitu tinkamu laiku bus pranešta specialē atskaita, kiek kuri kuopa surinko Piktpinigiū.
4. Kuopų valdyba ar specialis Piktpinigiū korespondentas privalo pranešti "Sandaros" Piktpinigiū Skyriui, kaip daug prisieinama kuopos nariams Piktpinigiū renkant.
5. Piktpinigiū taisyklės privalo but šventai ir ištikimai pildomos. Dr. K. Drangelis. L. P. Izdo pirm.

PIKTPINIGIS.
Gerb. J. Virbickas iš Pittsburgo, 36 A. L. T. Sandaros kuopos pirmutinis prisuntė Izlan Piktpinigiū \$2.71.

Kuopų atsiliepmiai.
Piktpinigiū izduteis kuopoms labai patinka, ką galite matyti iš sekančių kelių laiškų:
NEWARK, N. J. Liepos 7 d., 1922 m. Atsakymas. Gerbiamas L. P. Izdo raštininke, pranešu jums, kad aš apturėjau L. P. Izdo Bankā, kuriā perduosiu sekančiam kuopos susirinkimui. Varde kuopos tariū sirdingā ačiū. 19 kp. rašt. M. Draveckas

DAITON, OHIO, Liepos 8 d. P. I. Sekretoriui, K. S. Karpavičiui, Chicago, Ill.

Gerbiamas: — Šiuomi pranešu, kad A. L. T. Sandaros Piktpinigiū bankute apturėjau, kuriā kuopos susirinkime perstatysiu. Man rodosi, kad tai yra labai geras sumanymas, ir musų partija gali susilaukti gana gerų pasekmių. Su gilia pagarpa, A.L.T.S. 34 kp. rašt.

T. A. Sakaitis.

NEW BRITAIN, CONN. July 10 d., 1922.

Gerb. L. P. Izdo Valdyba: Turiu už garbę pranešti Tams-toms, kad aš, kaip raštininkas A. L. T. S. 32 kuopos, apturėjau Piktpinigiū Izdute No. 732. Už tai esu labai dėkingas, ir darbuosius, kad greitai laiku butų pripildyta Piktpinigiū Izdute. Su gilia pagarpa rašt. A.L.T.S. 32 kuopos. Jurgis J. Kadziauskas.

PHILADELPHIA, PA.
Lietuvių Politiniam Izdui. Gerbiami Tamstos! Aplaukiaiu nuo tamstų Piktpinigiū bankā. Stengisuios ko geriausia išpildyti tamstų nurodymus. Su gilia pagarpa rašt. S. Civilis.

AMSTERDAM, N. Y.
Gerbiamas Tamsta! apturėjau aš izdukę — Sandaros Piktpinigiū Bankos 707 — kuri yra perduota izdininkui piknikui Sandariečių 67 kuopos, kuris įvyks Liepos 20, 1922. Su pagarpa, Ad. Petryla.

LOWELL, MASS, liepos 10 d. Lietuvos Politiniam Izdui, Chicago, Ill.

Gerbiamieji Tamstos! Jusų taip vadinama Piktpinigiū izdute apturėjau, bet dar iki musų kuopos susirinkimo darbo ne pradėjau, tikiuos, kad visgi kiek piktų pinigų surinksiu, jeigu matysiu geras pasekmes, tai stengisius pririnkt pinigā. Su pagarpa pasilieku, 49 kuopos rašt. S. J. Saulėnas.

NEW YORK, N. Y., liepos 10 d., 1922 m. Lietuvos Politinis Izdas, Chicago, Ill.

Gerbiamieji: — Šiuomi pranešu, kad apturėjau Izdute (skarbonkaite) rinkimui Piktpinigiū; man pirmiausia pasidarė pikta, kad nieko nesiklausus man izdute įteikta, paties savo piktumo valdymui ir kitų piktumą į izdute kišti. Bet kuomet perskaičiau instrukcijas, supratau, kad Piktpinigiū spēka bus galima nuveikti nemažus darbus, — susigėdau ir ant to piktumo atmo-kėjau visā tuziny centų.
Tardams sumanytojams nuoširdū ačiū už išradimą šios gyduolės nuo piktumo ir nerviskumo, pasilieku sveikas, A. B. Strimaitis.

UNION CITY, CONN., liepos 10 d., 1922 m.

Gerbiama L. P. Izdo Valdyba! Aš apturėjau Piktpinigiū dėzute. Vakar laikant 57 kuopos susirinkimą nutarēm lig Naujų Metų pripildyti pilnā piktų pinigū, nes vakar mažai narių buvo atsilanke į susirinkimą, tai mažai tesumėtėme. Rašt. Felix J. Vilkas.

LIETUVOS ŽIBURĖLIS

Lietuvos žiburėlis tai tokia įstaiga, kuri pasistačiusi sau už tikslią duot paramą tiems Lietuvos moksleiviams, kurie norėtų įgyt platesnį mokslą, bet dėlėi stokos lėšų dvasiniai irgi skursta. L. Žiburėlis jau gelbėjo ne vieną desėtką ėjusių mokslą jaunuolių, kurių dalis šiandien yra jau labai ženklyvi žmonės.

L. Žiburėlio nariu gali but kiekvienas, kuris turi gerą širdį linkui artimo ir įmoka metinį mokesť, nemažiau kaip du dol. Visi pinigai siunčiami Lietuovai vardu: F. Bortkevičienė, Laisvės Alėja, 60 Kaunas, Lietuva. Gerb. F. Bortkevičienė yra Lietuvos žiburėlio iždininkė.

Istojo liepos 8 d., 1922 m. ir užsimokėjo Lietuvos žiburėliui metams šie asmenys:

Antanas Ivaškevičius \$5, Mikas Petrauskas \$3, V. J. Šliakys \$2, Nadas Rastenis \$2, Juozas Brazdžiūnas \$2, Matas Biekša \$2, Dr. Mikas Devenis \$5, Antanas Bačiulis \$2.

Istojo liepos 12 d., 1922 m. per žygelio - Natkevičiaus vakarie nę ir užsimokėjo pilnai metams šie asmenys:

Jonas Valukonis \$5, Stasys Mockus \$2, Mikas Vienys \$2, Jonas Bulskis \$2, Petras Korzonas \$2, Jonas V. Žilinskas \$2, Jonas Palionis \$2, Antanas Armanavičius (už dvejus metus) \$4, Juozas Sadauskas \$2, Kazys Kindaras \$2, Povilas Lykas \$2.50, Adelia Lykienė \$2.50, Bronius Simanavičius \$2, Jonas Balandis \$2, Antanas Bendoraitis \$2, Kazys Sungaila \$2, Juozas Gričius \$2, Jonas Palaima \$2, Petronė Apšėgienė \$2, V. P. Jankauskas \$2, Antanas Naujokaitis \$2, A. P. Klemauskas \$2, Petras Bolys \$2, Mildė Monikaitė \$2, Emilija Stankaitė \$2, Ona Matuzevičienė \$2.

Liepos 12 d. L. Žiburėliui aukojo šie asmenys:

Kazys Vileišis \$1, Juozas Kapočiuonas \$1, Kazys Pratas \$1, Juozas Adomavičius 50c., Jonas Tribiliauskas 50c., Barevičius 25c.

Lietuvių Muzikos Konservatorija S. B. liepos 3 d., 1922 m. parėngė tam tiksliu mokinių koncentrą, kurio pelnas — \$34.75. Iš tų 20 dol. įsakytą duot studentui Vytautui L.

Visos sumos susirinko \$120.00 ir tie pinigai įduoti gerb. B. Žygeliiui parvežt Lietuvon ir atiduot iždininkei gerb. F. Bortkevičienėi. B. Žygelis visus pinigus priėmė ir knygoje savarankiai pasirašė.

Atskaitos sutinka su įregistravimo knyga.

L. Žiburėlio Bostone vedėjas Mikas Petrauskas, 769 Broadway, So. Boston, Mass.

P. S. Pageidaujama butų, kad visose kolonijose susitvertų kekirai Lietuvos žiburėlio rėmėjų ir tiesiai siųstų pervadą doleriais F. Bartkienės vardu Kaunan. M. Petrauskas.

TRUMPA APYSKAITA LIETUVOS UNIVERSITETO DARBŪTES LAIKOTARPYJ NUO UNIVERSITETO ĮSTEIGIMO VASARIO 16 D. IKI PIRMOJO SEMESTRO PABAIGOS BIRZELIO 30 D.

Pirmame semestre normaliai veikė šie fakultetai: Teologijos-filosofijos (pirmas semestras) iš trijų sekcijų: filozofijos, teologijos bei kanonų ir istorijos; Humanitarinių mokslų (dėstoma mokslai einant dalykų sistema); Matematikos-Gamtos (antras ir ketvirtas semestrai) su skyriais: matematikos-fizikos, fiziko-chemijos ir biologijos; Medicinos (antras ir ketvirtas semestrai su skyriais medicinos, farmacijos ir odontologijos); Technikos (antras ir ketvirtas semestras — bendri visiems skyriams) su skyriais statybos,

mechanikos — elektrotechnikos ir chemijos.

Teisų fakultetas einant Lietuvos Valstybės Prezidento Įsakymo No. 75 pradėjo organizuoties tik nuo birželio 24 d. ir mokslas pirmame semestre neišėitas.

Apart einamųjų darbų fakultetų Tarybose išdirbti ir priimti šių metų pavasariniam semestriui mokslo valandų tvarkraščiai. Paskelbus Lietuvos Universiteto statutą veikiančiųjų Fakultetų Tarybose apsvarstyti ir priimti dėstomųjų mokslų planai, mokslų išėjimo ir egzaminų taisyklės, mokslo personalo ir technikos personalo etatai ir lentelė atlyginimo, sąmata 1922 metams (įnešta į Švietimo Ministeriją), svarstomi mokslo valandų tvarkraščiai rudeniniam semestriui ir pavasariniam 1923-ųjų m. semestriui, pakviestas dėstimui nustatyti dalykų mokslo personalas.

Universiteto bibliotekos komisija apsvarstė ir priėmė bibliotekos statutą, etatus, ir sąmatą (įnešta į Švietimo Ministeriją). Universiteto Teismas svarsto Universiteto Teismo statutą. Universiteto reguliavimo komisija rengia projektą plataus reguliavimo Universiteto vidaus gyvenimo tvarkai Statuto ribose. Ukio globos Taryba priėmė Universiteto žinion rumus, tvarkė juos, užpirkinėjo ukio dalykus, išdirbo projektus aprupinimui Universiteto reikalingais rumais. Šiuo reikalu įvykdytas visapusiškas techninis tyrinėjimas, kuriuomi konstatuota, kad nei trečiojo augščio pastatyti ant esamųjų rumų, nei rusių iškasti po likusios rumų dalies negalima. Nors vietos ekonomizavimo tikslais nuo rudens semestro bent trims fakultetams (medicinos, technikos, gamtos) ryto valandos paskaitoms numatyta, o likusiems trims — vakaro valandos ir tokiu būdu Universitetas veiks nuo 8-tos vakaro iki 10-tos val. vakaro, — vistiek apsieiti esamais rumais jokiū būdu nebegalima ir jeigu Universitetas neišgaus reikalingų rumų savo išsiplėtimui, tai nebus kur patalpinti kabinetus ir laboratorijas 5-tojo ir 6-tojo semestro, be to stoka butų mokslo personalui užkerta kelią kvietimui profesorių iš kitų kraštų. Stoka butų, stoka lėšų, sunkiai atsiliepia į Universiteto vystymąsi.

Universiteto Senatas turėjo 20 posėdžių pavestų Universitetui tvarkymui. Užtvirtinti Universiteto studentų organizacijų statutai, nustatytos smulkios taisyklės priėmimui studentų į Universitetą. Universiteto Taryba turėjo 6-ius posėdžius. Einant Vilniaus Universiteto statutą, pradžioje svarstė kandidaturas eilės asmenų įvairioms katedroms pasiulytų iš atskirų fakultetų Tarybų ir nutarė kvietimą mokslo personalo. Paskelbus Lietuvos Universiteto Statutą.

ta išrinko Rektorių, Prorektorius ir Sekretorių, Universiteto Reguliamino komisiją, Universiteto Teismą, nustatė mokslo ir atostogų laiką ir riša kitus einamus klausimus prigulinčius Universiteto Tarybai.

Rektorius: Prof. Jonas Šimkus, Sekretorius: Prof. Blaž. Čėsnyš.

PADEKOS LAISKAS.

PADEKOS ŽODIS UZ SUTEIKIMĄ LINKSMIOS KELIONES

Paliekant gimtinės šalį, namiškiai ir visi mano pažįstami žingėidavo kaip pasiseks man kelionė, pranašaudami, kad turėsiu daug nuovargio pakol pasieksiu Amerikos krantus, bet viršminėtas nuovargis ne kiek nedraugavo su manim. Nuvykus Kaunan į K. NORKAUS raštinę, kurioje atsizymėję asmenys savo prielankumu maloniai priėmė ir paskyrė kambarį tvarkingai apstatytą gražiais baldais, kuriame teko pragyvent dvi dienas pakol sutvarkė dokumentus reikalingus kelionėn išskiriant Amerikos Konsulą. Šiaip niekur nereikėjo eiti, viskas buvo atlikta raštinės tarnautojų. Apleidžiant Kauną p. K. Norkus su keliais pagelbininkais palydėjo ligi stočiai ir aprupinęs traukiniu praleido su linkėjimais kelionės. Pervaziavę sieną jokių kliūčių neturėjom, nes mūsų agentas gerai mokėjo vokiečių kalbą ir šiaip gabus savo užsiėmime, tad pasirupino, kad nereikėjo keleiviams vienų vietų ilgai nuobodaut ir svetimtųjų buvom greit praleidžiami. Karaliaučiuje buvo paruošta puiki nakvynė su visais dël nakvotojų patogumais. Baksus išėinant iš traukinio nereikėjo neštis, visur buvo atvežti. Bremene peržiūrėjus gydytojams, nuvedė į ramią vietą atsilėst. Tenais davė gerą valgį ir guolį ir primokėt už nieką nereikėjo. Tris dienas linksmi pasiviešėję išplaukėm jura.

Laive keleivius taigpi atsakančiai užlaikė, buvo atskiri kambariai pavyzdinai svarūs miegamai, rašomas ir valgomas. Valgio laike visiems mandagiai patarnavo ir maistas buvo pirmos rušies ir formaliai paduotas. Laivo orkestras dažnai pagrieždavo pakeldamas žmonėms gerą upą. Abelnai kelionė ant tiek buvo maloni, kad žodžiais sunku tinkamai aprašyt. Atrodė visur tik pažmonis ir nekaitip jaučiausi, kai svečiuose. Tad tardama ačiu K. NORKUI ir BALTIC STATES FINANCE CORP., 357 Broadway, South Boston, Mass., patariu visiems, kurie nori legaliskai pasiimti savo gimines iš Lietuvos kreipkitės į augščiaus minėtą įstaigą.

Pilviškietė K. GRIDAUSKAITĖ, 229 Bridgeport Ave., Shelton, Conn. (Ap.)

DAINOS

Išėjo iš spaudos 70 dainų. Kaina vienos knygos 1 dol. 50 centų. Šioji dainų knyga talpina dainas, daugumoje, keturių maįstų balsų, chorams ar kvartetams. Tame skaičiuje yra apie 30 dainų, kurios geriausiai pritaikytos jaunomenei—mokykloms. Dalis dainų sutaisyta vien vyrų balsams ar vien moterų. Aiškumo dėlei, knygos pradžioje, įtalpoje paaiškinta kurios kamos, kuriems balsams pritaikytos. Atiduodama chorams papiginta kaina, jeigu choras ima nemažiau 20 knygų vienu kartu. Už 20 knygų — 25 dol. M. PETRAUSKAS, 769 Broadway, So. Boston, Mass.

BAMBINO

Vaisbaženklis Reg. S. V. Pat. Būro ir motinai tas palengvino jo skausmus tuojau. Taip, motinos! Bambino parodė puikius rezultatus palengvinime vidurių diegimo, mėšlungio ir užkietėjimo. Jis yra geriausias kudių draugu! Kudiškai mėgsta jį! Jie prašo daugiau!

35c. aptiekose. Už 40c. prisiunčiame tiesiai iš laboratorijos. F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

DOVANOS!

Šiuomi skelbiame, kad neapribuotam laikui "Sandaros" Administracija duos dovanas naujiems nariams bei skaitytojams.

Kiekvienas naujas skaitytojas, kuris užsiprenumeruos "Sandarą" ant metų ir prisiųs pren. \$2.50, arba naujai įstojantis narys, kuris užsimokės mokesť \$3.00 už visus metus, gaus dovaną knygą ka tik išėjusią iš spaudos "Prabengtis Lietuvių Tautos Senovėje," vertės 25c. arba Fausto Kiršos eilių knygą "Aidu-Aidužiai" vertės 50c. Tad norinti gauti dovanas pasiskubinkite.

Vardas, pravardė
Adresas
.....
Siųsdami prenumeratą siųskite iškirpę šį skelbimą sekanciu antrašu:
"SANDARA"
327 E Street, So. Boston, Mass.

New Britain, Conn.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ AVALŲ KRAUTUVĖ.

Gerbiamieji! Kam jums pirkti avalus pas svetimtaučius, kadangi galite didžiausią pasirinkimą avalų turėti mūsų krautuvėje. Pas mumis galite gauti avalus visai Jusų šeimynai, geriausių kompanijų. Mes imame atsakomybę už avalų nešiojimą. Gerai įsitėmykite, mūsų krautuvės vardą: "FASHION SHOE STORE", 405 Main St., New Britain, Conn.

Savininkai: A. P. OSTEIKA IR J. P. LUKAS.

P. S. Mes priimame Lietuvos Laisvės Bonų kuponus.

Pakirpti plaukai ir pleiskanos nėra maloni kombinacija. Tos nešvarios baltos pleiskanų lupynos sunaikina gražiausius kiekvieno plaukus.

Ruffles

yra mirtinu priešu pleiskanų. Tik kelis kartus panaudojus jas iš galvos visiškai pranyks pleiskanos. Palaikymui sveikos galvos odos ir gražių žvilgančių plaukų, naudokit Ruffles.

Kaina 65 centai aptiekose, arba už 75 centus prisiunčiame tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

SKAITYKITE "DIRVA"

"DIRVA" YRA PIGIAUSIAS IŠ DIDŽIŲJŲ (8 PUSL.) SAVAITINIŲ LAIKRAŠČIŲ!!!

Suv. Valtijose metams	\$2.00
Pusei metų	\$1.00
Kanadoje metams	\$2.50
Pusei metų	\$1.25
Lietuvoje ir kitur metams	\$3.00
Pusei metų	\$1.50

Reikalaukit kopijos pažiūrėjimui — siunčiama visiems dovanai. Reikalaukit "Dirvos" Katalogu.

7907 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taigpi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

H. CABITT. 100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

LIETUVIS GRABORIUS.

Šiuomi pranešu visiems Bostono ir apielinkės lietuviams, kad nupiginau kainas už grabus, ir visą palaidojimą Palaidoju numirusį už \$100.00 ir augščiau. Pasitaičius reikalui, kviečiu brolius lietuvius ir iš apielinkės kreiptis pas mane, o aš darba atlieku gerai, gražiai, mandagiai ir pigiau negu kas kitas. Žodžiu sakant patarnauju konogeriausiai, visiems dykai už nuvažiavimą į kitus miestus nieko nerokuoju. Pasitaičius reikalui kreipkitės šiuo adresu:

P. J. AKUNEVIČIUS 258 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. Tel. gyvenimo: S. B. 1891-M; Ofiso: 381.

"LIETUVOS UKININKO" KALENDORIUS.

Galima gauti "Sandaros" Administracijoje. Telpa daug svarbių raštų. Patartina kiekvienam įsigyti. Kaina tik 25c. Pasiskubinkite kol dar neišsibaigė.

"Sandara" 327 E Street, South Boston, Mass.

Ligoniai Kurie Sergate

Reumatu, Dusuliu (Ashma), Nervų liga, širdies liga, nuomariu, veneriskomis ligomis ir tt. Visų ligų nemini, bet bile ligą turi, ar kas tavo šeimynoje turi, nuo didžiausios ligos iki mažiausiai; galite duoti antrašą, o gausite rodas ir receptus dykai. Įdėk už du centus stampą ir gerą antrašą. Dabar geras laikas, vasara ir tikrai štam laike jus patys save namie pagydykite. Bandykite naminio gydymo — patys sau. Čia turite progą su gyvranavimu, bile tik jus ta darysite — pasveiksute. Rašykite pas:

ALEX R. SALVIS P. O. BOX 96 Dalas, Pa.

Kerdieju Spaustuvė.

(KERDIEJUS PRESS) 598 Broadway, (2-ros Lubos) SOUTH BOSTON, MASS.

Jei jums reikia gerų spaustuvių, kaip Lietuvių, taip Anglų arba ir dar kitomis kalbomis, tai kreipkitės pas Kerdiejus, jie gerai padaro spaudos darbus — be klaidų. Apart paprastos spaudos, Kerdiejai užsiima gaminimu ir tokių dalykų kaip Šėrai, Paliudijimai ir kitoki produktai, atliekami taip vadinamais Ingraviravimo, Spalvavimo, Imbosinimo bei Litografijos procesais.

Vieta: Kampas Broadway ir I Street.

AKIŲ SPECIALISTAS.

Silpnos akys sudaro didžiausią žmogui nelaimę. Ir kiek gyvenime beliktu vertės, jeigu akyse šviesos užgestu. Štai faktas: "Septyni žmonės iš dešimties turi devėti akinius." Ar jus tikrai žinote, kad jusų akys geros? Jei akių silpnumas ar galvos skaudėjimas apsirėškia, kreipkitės į patyrusį akių specialistą J. L. PAŠAKARNIS, O.D. 377a Broadway, cor. E St., So. Boston, Mass. OFISO VALANDOS: 9 ryto iki 8 vakaro. Nedėliomis pagal sutartį.

Strand Lunch

Puikiausia Lietuviška VALGYKLA So. Bostone. Švariai viskas užlaikoma. Valgiai visados švieži ir skaniai pagaminti.

Taigpi ateik, o persitikrinsi.

K. BLINSTRUBAS, Prop. 304 W. Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVIŲ GARAGE

Parduodame visokius automobilius, dalis ir reikmenis (supples). Išrandavojame automobilius dël pasivažinėjimo; ir užlaikome ekspertą mekaniką dël sutaisymo mašinas.

PETRAS JAKIMAVIČIUS. 541 East Broadway, South Boston, Mass. Tel. So. Boston 51370.

KASDIENINIS MAISTAS VISIEMS REIKALINGAS

Zinomas senas biznesius ANT. NAUJOKAITIS 208 West Fifth Street, South Boston, Mass.

ATIDARĖ visokių produktų krautuvę, kaip tai Mėnos Markė ir Grosernia. Kviedia su apielinkės lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitu smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavimą.

Lietuviai Amerikoje

GRAND RAPIDS, MICH.

Gal but daugelis žingeidauja, kur yra kun. Bumša.

Keikuno kun. Garmaus draugas kun. Bumša dabar yra Grand Rapids, Mich. Kiek laiko atgal atvažiavo rinkti aukas savo bizniui — klioštoriu ir vienuolynui, steigiamiems Lietuvoj pavergimui prastų darbininkų. Atvažiavus jam į Grand Rapids, pasisekė surinkti apie 500 dolerių, kuriuos nesusipratusios daktaklės sukio Lietuvos bonais. Ir tas geradėjas kun. Bumša, sakėsi turįs tuo važiuoti į Lietuvą, bet pamatęs, kad dar Grand Rapids'e yra keletas nesusipratusių senmergių bei moterių, sumanė čia apsigyventi ir mus sulenkėjusio kun. Deksnio prašomas, kad pasiliktu Bumšas ir padėtų jam pastatyti bažnyčią, nes kun. Deksnis jau mėgina antri metai, bet žmonės, turėdami bažnyčią, neduoda ant naujos bažnyčios, nes, anot parapijonų, dar ir ta pati pusiau tuščia. Atsibaladojus kun. Bumšai, šaukė parapijonai susirinkimui — atsikalbėti apie 100 parapijonų. Čia kun. Bumša duoda karštą "spyčių," kad būtina reikia Dievui naujų namų, ir neduoda žmoniems apkalbėti, kurie nori paaiškinti, kad nauja bažnyčia nereikalinga — bedieviai išvadi. Parapijonams, pamačius kun. Bumšos monarkišką pasielgimą, vienas iš parapijonų sako: "Tu duok žmonėms apkalbėti! Ar tu manai, kad čia tau krikščionys demokratai Lietuvoje, kurie šoka pagal kunigų pučiamą dudutę?" Kun. Bumša atsako, kad čia tokiame parapijonui vietos nėra ir turi būti pašalintas iš svetainės.

Na, kada reikėjo balsuoti, balsavo apie 50 parapijonų, kad reikia naujos bažnyčios, kuriuos neva skaito. Tris šimtus susirinkimui susirinkome, o 50 nubalsavo statyti naują bažnyčią.

Skaitytojai gali suprasti, kurgi čia demokratija, kur yra teisybė, jeigu 50 žmonių gali padaryti teisės dėl 250. Na ir tas geradėjas kun. Bumša rėkia ir drįsta nesusipratusiems parapijonams tikrinti, kad esą, nutarė parapijonai statyti bažnyčią ir zakucavoja nesusipratusius žmonėms. Bet mažai yra tokių nesusipratusių. Bumša sakėsi aplankysiąs visus "bedievius" ir katalikus. Nabagėlis pasitrėkė apie sąvaite laiko ir apsidžiaugė susirinkęs apie šimtą dolerių. Daro visokius bazarus pas bažnyčią ir nedėliom šokius, kur visokių girtų prisirinkę rėkia. Ir keletą kartų buvo parapijonų krauju praliejimas tuose bazaruose.

Paskutiniu laiku kad buvo bazaras ir šokis, vienas parapijonas paklausė kun. Bumšo: "Na ale kasgi čia per stebuklai? — Lietuvoj ir pats Bumša keikdava! gužynes nedėliomis, o dabar pats rengi?"

Atsakė kun. Bumša, kad Dievas čia pavėlija. Reiškia — Bumša turi artimus ryšius su Dievu.

Treči metai renka ant naujos bažnyčios, jau visi karštieji parapijonai atidavė savo šimtinės, turi surinkę aštuonis tukstančius, o nori statyti už 65 tukstančius. Na, kur gi čia protas — kelių parapijonų užsitraukti tokią skolą ant savo sprando? Juk turim bažnyčią, kur ir ta pati tuštėja. Reikėtų žmonėms besitiki apsigyventi ir paprotauti gerai. Reikia žinoti, kad Bumša skolų nemokės: jis čia atvažiavo pasipinigauti, o ne skolų mokėti.

Reikia pridurti, kad kun. Bumša turi geras akis ir biznyje

yra patyręs ir žino gerai, kaip pasinaudoti tamsių žmonių nesusipratimu.

Senas Parapijonas.

PITTSBURGH, PA.

Liet. Raud. Kryžiaus Piknikas. Liepos 4 d. Ellvin Parke, nors diena buvo ir nelabai graži, bet visgi nelijo, ir todėl žmonių prisirinko į kokius 700, tad ir pelno Lietuvos Našlaičiams bus koki 300 dol. Nuo penktos val. vakare prasidėjo programos: lenktynės tarpe mažų vaikų, laimėjo J. Kazlauckas, V. Sarčevičia, T. Alekonis, St. Daunis; mergaitės — J. Cinčiul, O. Lukošuniutė, M. Sarčevičiutė, M. Alukonaitė; Merginos — A. Adomaičiūtė, C. Mikšiumaitė, M. Mikeškiūtė, M. Laukaičiūtė, J. Baltiniūtė, N. Zebriūtė; Moters — Ant. Sviežikas, Ona Baškurienė, Jieva Gurevičienė; vyrai — P. Arnestauckas, Kazys Aleliunas, F. Ramuška, A. Kvietkauckas, A. Brazinckas; stori vyrai — J. Gamulauckas, J. Vingelis, Kaz. Kelminkas. Pasibaigus lenktynėms, buvo ristinės Kazimiero Aleliuno ir švedo Peter Alson — Aleliunas švedą parito į 15 minučių, o antrą kartą į 7 minutes. Tada Aleliunas sako: kas iš publikos atsilaukys prieš mane vieną minutą, gaus \$5.00, o kas 5 minutes, tas gaus \$25.00. Vienas padorėjęs \$25.00 atsirado — tai buvo Wm. Senderson, champion of the South, kurs buvo gatavai prisirengęs, tik viršutinius rūbus padėjo ir gatavas. Todėl Aleliunas padavė \$25.00 kitam žmogui, kad po penkių minučių sugražintų, kam priklausys. Bet kaip Aleliunas pagriebė tą South Championą, tai į vieną minutę ir pusę tas gulėjo ant žemės ir greit atsikelt negalėjo, nes Aleliunas perdaug suspaudė. Tada Aleliunas užreikšė, kad jis apsiima pusę valandos atsilaukyti prieš Petrą Žilincą arba V. Zbiško.

Pittsburgiečiai čia gali pasidžiūti turėdami tokį drūtą Lietuvį tarpe savęs. K. Aleliunas priklauso prie A. L. T. Sandaros 36 kuopos. Pittsburgietis.

SELTZER CITY, PA.

Tulas lietuvis čia išrado naują skambinančią spyną: jeigu nežinodamas paimsi ją atraktinti, tai nepaprastai skambina, kad ir sunkiai miegantį pribudintų.

Apylinkės kaimynai manė suverti tam tyčia kooperaciją ir naujai išrastą spyną dirbti, nes apylinkės gyventojai kiekvienas pusėtinai užaugina paukščių, tai, girdi, tokia spyna būtų labai paranki paukščių ūsąugojimui nuo vagių. Kitas iš pulko pridūrė: "Prieš pereitą naktį mano vištas išnešė per langą." — "Kaip tai?" — antras paklausė. — "Vai taip, kad ant durų kabėjo drūčiai užrakinta spyna." Inis.

ROCKFORD, ILL.

Kaip kitur, taip ir čia per ilgą laiką buvo daug bedarbių, bet dabar beveik visai jos pranyko — mat kiek pagerėjo darbai fabrikuose, ir vasaros laikas, tai daug visokių kitų darbų atsirado.

Lietuvių judėjimas menkas, veik nieko nėra rengiama, kas nešų naudą Lietuvai. Klerikalai, girdė, varo savąjį "aukso-sidabro vaju," bet, matyt, mažos pasėkmės. Mat jiems niekas nepasitiki iš pažangiečių, o jų pačių čia tik galima priskaityti penktą nušimtį, ir dar iš to nušimčio toli gražu ne visi dalyvauna "vajuju." Mat čia jų yra ir tokių, kurie nepasitiki saviems.

Apie Trockio vienos pasekėjus neatsimoka nė rašyti, nes jie yra visiems gerai žinomi sa-

vo darbeliais. Tik tiek reikėtų pastebėti, kad kaikurie jų šalininkai, kurie pargrįžo į Lietuvą, iš ten nieko baisaus tokio nerado, kaip čia tos rusišios "darbininkiškuose" laikraščiuose skaitome veik žėdną dieną apie darbininkų persekijimus Lietuvoje. Taipgi čia per keletą metų gyvavo L. S. S. kuopa, bet viršminėtiems trockininkams priėmus tos rusies viera, L. S. S. kuopa pakriko.

Ad. Savickas.

SCRANTON, PA.

Apie Scrantono Lietuvių darbuotę.

Paskutiniu laiku vis tankiau ir tankiau pasitaiko pamatyti lietuvių laikraščiuose šį bei tą iš Scrantono, apie Scrantono lietuvių darbavimąsi. Bet pasakyti, kad tos visos žinios būtų teisingos, tai negalima. Nes kaikuriuos taip buvo melagingos, kad sunku ir tikėti, kad kas drįstų taip meluoti per laikraštį. O vienok buvo ir yra tokių korespondentų, kurie ir šiandien rašo nevisai teisingas žinias į laikraščius. Labiausia savo melagystėmis atsižymėjo tulas "Lietuvis," pradžioje šių metų aprašydamas apie gerb. M. Petrausko koncertą Scrantone.

Kiek tiko tēmyti korespondencijas iš Scrantono, tai dar kur "Bočių Juozo" parašyta, tai dar galima tikėti, nors ir tai neviskam. Štai faktas. Bočių Juozas, aprašydamas apie Scrantone esančią lietuvių nepriklausomą parapiją, vis girdavo, kad tikrai lietuviška parapija. O tuo tarpu buvo kaip tik atbulai. Ta parapija iki pradžių šių metų netik kad nebuvo lietuviška, bet buvo anti-lietuviška, pilnoj to žodžio prasmė, nes buvo vedama subolševikėjusių elementų, katrie patys nežino, kas anie yra. Ir jei nori išgirsti ko negirdėjai, tai užsimink, kad Lietuvą reik šlepti, na tai gausi gražiausių žodžių nuo nepriklausomos parapijos parapijonų. Bet nuo šių metų paradijos, pradėjo veikti, bet ne parapijonams pasidėkavojant, tik kun. Gritėniui, ktrats tikrai energingai veikia.

Kitas Scrantono korespondentas, ktrats daugiausia apsilėkia su teisybe, tai V. Kerševičia. Tas, kada tik ką neparas, tai vis iškraipo. Jis rašydamas į laikraščius, giria ir garbina Dailės Mylėtojų Draugiją, ir į visus laikraščius rašydamas sako, kad tik Dailės Myl. Draugija Scrantone veikia tautiškuose ir visuomeniškuose reikaluose, o kiti tai visi miega. Taip, ta draugijėlė veikia — tas tiesa. Bet keno naudai? Ar daug ta draugijėlė parengė vakarų tautiškiems ar visuomeniškiems reikalams? Ar daug prisidėjo prie pardavimo L. L. P. Bonų išėjus poros narių (žinoma ne Kerševičius)? Ar daug pats p. V. Kerševičius kur prie kokių tautiškių reikalų prisidėjo, budamas tos draugijėlės pirmininku? Budamas atstovu į L. L. P. Bonų pardavimo Stotį, kiek Stoties mitingų atlanke? Jei kitus kaltini per laikraščius už neveiklumą, tai kodėl pama pats neparodai, kaip veikti? O tuo pačiu tarpu, kiek aš žinau, tai tie Tamistos vadinami neveiklieji per savo Stotį pardavė už apie \$10,000 L. L. P. Bonų ir patys, kiek galėjo, pirko.

Trečias Scrantono korespondentas — p-nia Adelė Maslauskienė. Ji pradėjo per laikraščius kaitas savo seseles mokyt. Tas labai pagirtinas darbas. Tik tiek bėda, kad čia tas priežodis kišas, pama pats apsižiūrėk apie save tai tada kitus mokyk. Mes čia vietiniai žinom tik vieną veikėją vertą to vardo, tai p-niā K. A. Garmus-Gilbaitienė. Jei kas yra nuveikta ir veikiamą iš moterų pusės Scrantone, ar tai visuomenės, ar tautiškiems reikalams, tai tik jai pasidėkojant. Taip pat ta p-nė Gilbaitienė, nuo pat pradžios pardavinėjimo L. L.

P. Bonų, buvo ir yra Stoties rastiškai, ir visas Bonų pardavimo reikalas per jos rankas eina gerai ir tvarkiai. Kad p-nia A. Maslauskienė prisidėjo su savo trusu, tai tas tiesa, ir niekas nebandys užginti. Bet, kaip neseniai taip ir neilgai: mat, pirma buvo anti-tautietė progresistė, o dabar neseniai tapo perkrikštyta kun. Kuro, į gerą katalikę, tai, žinoma, nėra ko tikėtis veikimo su tautiečiais.

• Apie kitus Scrantono korespondentus nėra ko minėti.

Naujienos tarp Scrantono lietuvių nekas. Kaip jau laikraščių skaitytojams žinoma, šį pavasarį pas mus pridėjo visokių bendrovių su visokiais vardais, ir visos atsidarė sau puikius ofisus. Tų bendrovių agentų tai pilnos gatvės ir pėsčių ir važiuotų. Bet paskutiniu laiku "Dėdė Samas" tuos agentus pradėjo glostyti su savo nemalonia ranka, ir katra jau biskį paglostė, tai tas jau dumia iš Scrantono. Tokį J. Romaną, generalį agentą Atlaso Bendrovės, tik biskį paglostė, tai išsižadėjo ir savo "paradno" automobiliaus ir išdumė, o jo leitenantai tai pirm jo išdumė. Musų lietuviški laikraščiai verkia ir aimanuoja, kad kokie Bisopai ir tam panašūs, nunešė lietuvių skatikus. Tokie Bisopai ir jam panašūs yra svetimtaučiai. Bet kad musų pačių skyriai kasdien išnaudoja, tai visi tyli. Kodėl? Juk visos tos lietuviškos bendrovės stovi ant kranto bankrutu ir kodėl žmones nepersergėti? Juk Dėdė Samas apie jas visas vaikščioja nagus išskietęs, tik laukia, kad kas pabaidytų tas bendroves. Sandarictis.

(Dėdė Samas išduoda inkorporuotoms bendrovėms čarterius, Dėdė Samas tas bendroves daboja. Niekas laikraščio nesiklausia, kada perka šėrus, tad ir nusioirkęs kiekvienas privalo daboti savo bendrovės biznį. Laikraščiu nevalia apkaltinti bendrovę pama nē kaip ją teismas nuteisė. Laikraščiai ne tani, kad bankrutu bendroves, tik tavi, kad pagelbėti visoms geroms draugijoms bujoti. Taipgi laikraščiu nevalia smežti žmonių, buk jie padavinėja "munšainę," užlaiko kaziravėjas ir tt. — dēlo ir pabaigę šios korespondencijos nukirtoma. Jeigu šitiekųjų toki dalyku darosi ir norite juos sulaikyti, tam yra politija, į kurią ir kreipkitės. Už patalpinimą tokios žinios pama nē kaip piktadėjas buvo sureštutas galima areštuoti netik redaktorių, bet tą korespondentą, kuris tą korespondenciją parašė, nors jis būtų pasislėpęs po slapyvardžiu. — RED.)

LAWRENCE, MASS.

Iš L. T. Korporacijos veikimo.

1918 metais susispietė lietuvių burelis ir sutvėrė Lietuvių Tautijos Korporaciją. Iš pradžių Tautijos pirkdami šėrus vos \$300. Kiekvienas darbas iš pradžių yra sunkus, taip ir šitas darbas buvo nelengvas. Kiti musu broliai lietuviai juokavo, kad iš to, girdi, nieko nebus. Bet kurie pradėjo darba, nenuleido rankų, varė agitaciją, ir pardavinėjo šėrus. Per porą-trejetą metų šėrininkų priaugo iki 200.

Korporacijos pirmutinis tikslas buvo kepti duoną ir visokius kitus kepalus valgius. Vietinės privatinės kepyklos pamatė pavojų, kad jos negalės už duoną tiek lupti, kiek norės, o reikės žiūrėti, po kiek parduoda korporacija. Tada privatinės kepyklos pradėjo varyt konkurenciją, bet ta konkurencija ne ilgam buvo, nes pamatė, kad vienas-kitas prieš visuomenę nieko nepadarysi. Dabar korporacija pabaigė statyti savo bekarę (kepyklą) vertės \$15,000. Žemė su namu buvo jau pirmiau nupirkta, kas

MUSU SEIMAI.

(Rašo Dargvainis.)

Detroito buvo dvi svarbi Amerikos lietuvių išskilmi: Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 32-ras ir 5-tas Dvimetinis Seimas ir Tėvynės Myėtojų Draugijos 10-tas Seimas. Prie tų Seimų buvo dar ir Tautininkų-Sandariečių Konferencija. Apie tų Seimų oficialę eisnę, apie jų nutarimus etc. skaitytojai ir suinteresuotieji asmens matys protokoluose. Mums čia rupi pasakyti tai, ko nerosite protokoluose.

I.—S. L. A. Seimas.

Kam-kam, bet daugeliui Seimo atstovų šis Seimas buvo gera lekcija: jie sužinojo, kad savo interesus apginti galima tikta organizuotu ir disciplinuotu būdu veikiant. Kad tik toji lekcija nebutų pamiršta! Jei jie nebutų laiku apsižiūrėję, musų draugai bolševikai būtų privirę nemaža košės, kuri būtų reikėję tautininkams - sandariečiams valgyti.

Bolševikai reikia pagirti už mokėjimą būti aštriai disciplinuotais. Seime "Laisvės" instrukcijos jiems buvo "zakonas." Prieš pat prasidedant Seimui, "Laisvė" paskelbė, kad "jus, draugai, jei ir mažumoje busite, neužsileiskite, eikite priešais visus tautininkų sumanymus, nežiurint, kokie jie būtų..." Jie ir ėjo priešais.

Kad jie buvo susitarę, aišku buvo iš to, kad Dundulio ranka buvo jiems "ukazas." Dundulis, sėdėdamas pirmoje eilėje, pakeičia ranką augštin ir, apsisukęs ant girgždančios kedės, žiuri į visus savo "draugus." Ir jie visi iškila rankas. Buvo net tokiu atsitikimu, kad Dundulis pats paduoda įnešimą, jo draugai paremia; diskusijose ir tautininkai paremia. Pažiūrėjęs į Dundulio fizioguomiją, matai, kad jo mintyje "Laisvės" instrukcijos veikia:

—Eikite priešais tautininkų įnešimus!...

Dundulis nežino, kaip orietuotis. Jis, matoma, priėjo prie konkluzijos: jei jo įnešimą paremia tautininkai, tai ir tas jo paties įnešimas jau yra tautininkų "sutrefnytas," todėl reikia "Laisvės" instrukcijų atsiklausti. Ir Dundulis balsuoja PRIEŠ savo įnešimą. Prieš jo įnešimą balsuoja ir jo draugai — Bulota iš Springfield, Ill., Katkauskas, Raginskas ir kiti 30. Jų balsų buvo 34, o tautininkų-sandariečių buvo 29. Buvo dar keletas nesusipratusių balsų.

Pirmutinis Išbandymas.

Atidarius pirmąją sesiją, V. K. Račkauskas įneša pasiūsti sveikinimo kablegramą Steigiamajam Seimui. Tai buvo įiegu išbandymas.

—Ką mes turime sveikinti? Už ką?... Ar kad darbininkų klijas "Sompolais" muša?... Pasipylė iš musų draugų pusės. Diskusuojama klausimas. Tautininkų vienam-kitam pastebėjus, kad sveikinimo kablegramas buvo pasiūstas užpėnai, dabar galima siūsti kitokio turinio, gal net protestą ar reikalavimą konstitucijos klausimuose, — draugai su plakančia širdžia su-

kainavo \$3,000. Dabar korporacija turi keturius arklis su vežimais, dirba 7 darbininkai, keturi dirba viduj, o tris išvežioja duoną, pajus, keikus ir kitus kepimus. Dabar korporacijos tur-tas apskaitoma iki \$25,000, apivartos daro į metus \$50,000. Tai gi Lawrence'o lietuviai, kurie norit valgyti švėrią duoną ir keikus, reikalaukite L. T. Korporacijos, nes naujoje kepykloje yra moderniškos mašynos, kurios atskiria iš miltų visokius nešvėrtus, ko kitos kepyklos negali padaryti. L. T. K. Komitetas.

tinka kablegramą siūsti. Kablegramą turi surašyti Rezoliucijų Komisija. Toje komisijoje tik vienas sandarietis Račkauskas, o jų yra du: Dundulis ir Kubilius. Jie tačiaus bijosi, kad Račkauskas neapsukuotų Dundulio, —tad Dundulis neprivalo sutikti su kablegramu, ligi jie, tarpseiminėje konferencijoje nematys jo teksto ir neduos provizorinio užgyrimo.

Bijosi savo vardo.

Musų bolševikai - komunistai taip yra atsidavę savo idėjoms, taip joms tarnauja, kad bijosi savo vardo, kaip žydas kryžiaus, ar kaip velnias šventinto vandens, anot tos žmonių pasakos.

Už tai jiems ir iškirto gerus pamokslus Lutkauskas ir Račkauskas. Ypatingai pastarasis turėjo ne vieną progą nurodyti į Maskvos pusę, kur komisarai susikrovė sau turtus ir išvirto į naująją buržuazinę klasę, o proletarąs liko nustumtas nuo laisvo darbininko papėdės į bolševikinės valstybės ir komisarų vergų klasę, be laisvės streiko, be duonos, be laisvės žodžio.

Lutkauskas vienoj vietoj prašė bolševikų - komunistų nesiginti savo vardo:

—Bukite vyrai, — sako. — Aš esu sandarietis, man garbė būti sandariečiu ir aš tuom didžiuojuos!...

Kogi jus bijotės vadinties bolševikais, ar komunistais, ar leninistais?... Stokite už savo idealus, atstatykite pirmyn krutinę, didžiukitės savo vardu ir bukite vyrai, o ne slapukai!...

—Tylėk! Čia nėra bolševikų!.. Čia darbininkai!.. Bolševikams kalėjimas grašo... Mes nenorime eiti į kalėjimą!.. — Pasipylė iš visų pusių.

Draugas kovotojai už idealus! Jei jau taip drąsus būtų buvę Rusijos revoliucionieriai, tai caras ir dabar dar tebesmaugtu muziką, prisimynes.

Ir Račkauskas jiems parodė kitą pavaldį:

—Pirmieji krikščionybės kurėjai ėjo ant laužų, ėjo Kolizejume prieš liutus, sudraskymui, giedodami "ozanna," — tad ko bijoties musų komunistams savo veidą parodyti? Kalėjimas neužsmaugs idėjos, jei ji yra sveika ir žmonijai naudinga...

Pagaliaus, Seime, kaip pasirodo, nebuvo komunistų, kurie būtų drįsę save savu vardu vadinti. Ir Dundulis vieną kartą pastebėjo:

—Mes čia ne komunistai, ne bolševikai, mes tiktai S. L. A. nariai!..

Gaila tik, kad jie visą laiką laikėsi "Laisvės" instrukcijų sterblės.

Smagaus juoko buvo, kaip vienam Račkausko įnešimui perėjus, Dundulis sušuko:

—Dabar Račkauskas turi užfundyti mums visiems pietus!

—Gerai, — atsakė Račkauskas, — tik sąskaitą už pietus Dundulis turės pasiūsti į Maskvą!...

Kablegramas Steig. Seimui.

—Kaip su kablegramu į St. Seimą, ar jau parašėte? — Klausiu vieno Rezoliucijos Komisijos nario.

—Kur tau! Dundulis nuėjo pas draugus pasitarti, nors ir sakėsi norįs pats vienas "savo kambaryje" pagalvoti...

Kablegramą rašė per 3 valandas. Rašė, taisė, perrašinėjo, vėl perrašinėjo, taisė ir rašė. Komisija būtų iširusi bent kelis kartus, jei ne diplomatinis ir šaltokas Natkevičius, kurs buvo komisijon pakviestas... Dundulis

norojo klonoti Lietuvos valdžią, o Račkauskas norėjo, kaip Seimo ir buvo nutarta, kad kablegrame išreikšti Susivienijimo pagedavimai dėl Lietuvos Konstitucijos: laisvė mokykloms, atskyrimas uolios nuo valstybės ir tt. Po ilgų ginčų skaitoma Račkausko tekstas ir Dundulio tekstas (šis pastarasis surašytas taip "beogramotnai," kad ir pats autorius "neišsiliabizuoja"). Račkausko tekstą perskaicius, Dundulis sako:

—Dabar jau aš sutinku... Bus geras...

Ir nei iš šio, nei iš to sako:
—Dar reikia pamislyti... O dabar aš perskaitysiu savo tekstą... Aš pilnai sutinku su Račkausko tekstu. Jei draugas Kubilius sutiks... Kaip jis balsuos, taip ir aš balsuosiu...

Skaito. Perskaitęs, klausia Kubiliaus:

—Už kurią balsuoji? —Ir žiuri jį.

Sis, žvelgęs į Račkauską, žiuri į Dundulį, kurs akimis rodo jam, už ką balsuoti, ir sako:

—Balsuoju už Dundulio rezoliuciją...

Dundulis ir atsiliepia:

—Tai matote, aš buvau už Račkausko tekstą, bet kadangi draugas Kubilius balsavo už mano tekstą, tai ir aš balsuoju su Kubiliu...

Račkauskas, įpykęs, sako:

—Aš išėmu iš komisijos, ir po tokiu kvailu bolševikų kablegramu aš nepasirašysiu...

Dundulis kad šoks, paraudęs:

—Kam tamsta mane kolioji bolševiku?... Aš juom čia nesu... Aš galiu būti bolševikas rinkimuose, ant bolševikų tikieto... bet nesu bolševikas čia...

Jei ne Natkevičius, komisija būtų pairusi...

Ir juokų Seime buvo.

Bolševikai delegatai kitaip ir nesivadina, kaip tik "draugais." Buvo vienas delegatas (draugas Bulota), kurs apie "draugus" ir sapne sapnuoja. Nuolat prašo balso. Ar reikia, ar nereikia, ar supranta, ar nesupranta — vis strikt — pastrikt! ir kalba:

—Draugas pirmsėdi, draugės ir draugai...

Kada susibodo jo "saliutacijų" klausyti, trečioji ar ketvirtoji sesijoj girdime sakant:

—Gerbiamas pirmininke ir gerbiamieji atstovai...

Bet jo "draugas" kur buvęs kur nebuvęs ir pasipainioja ant liežuvio:

—Tik jus žiurėkit, draugučiai!...

Bet paskui jau visi taikėsi prie tų, kuriuos spaudoje "buržuajais" kolioja ir "draugų" nebevartojo. Kaip ir tas komisaras, kurs Genoa konferencijoje dėvėjo fraką ir cilindrą.

Laidotuvės Raginsko.

Bolševikuojas delegatas Raginskas buvo tikras, kad paleis Seime bombą. Jis taip buvo kantrus, kad išsilaukė ligi pat galo, neprasitaręs nei žodžiu.

Dalykas tame, — jis girdėjęs buvo, buk pas kasierių Paukštį buvę rasta kokie ten trukumai balansuose; buk visa tai nutylėta. Šitą baisią naujieną jis paskelbė visai drebėdamas, vienval delnu kelnes ant pilvo augštin pasmaukdamas. Paleido bombą. Ir koks to Efektas? Na gi pats gavo iš visų pusių tiek, kiek nesitikėjo, net jo patys draugai pamatė jį nusikaltus prieš jų discipliną.

Jo klausė iš visų pusių: Delko jis to nepaskelbė pirma? Delko jis nuo kovo mėnesio iki birželio tylėjo? Ar dėlto, kad norėjo būti "caca," "runydamas" į sekretoriaus urėdą? Koks iš jo buvo išdo globėjas, kad jis to viso nematė, ligi Apdraudos Departamento inspektoriai, Pild. Tarybos pakviesti, to neparodė?

Gavo Raginskas. Jo karjera Susivienijime užsibaigė. Kitaip sakant, pats sau padarė "politinių karakirj."

Pastebėtina šis faktas: Paukščio klausime, užsipuolus ant jo Raginskui ir bolševikams, visi tautininkai buvo kaip vienas; jie, žinodami Paukščio klaidą, į ją ir žiūrėjo ne kitaip, kaip tik į klaidą. Taigi laikurių "politikanių," laikurių laikraštinių spėliojimai, buk buvusi klika prieš Paukštį, liko tik spėliojimais ir jų paleisti kriminaliniai šmeižtai prieš laikuriuos tautininkus jiems patiems ir gryžo.

Klysti gali kiekvienas, tik ne koks yra tas, kas paklydime ir nori amžinai pasilkkti. Taigi ir čia aišku: pas Paukštį buvo klaida ne iš blogų norų; jis tą klaidą mielai atitaisė, kaip tik ji buvo jam nurodyta; daugiau tokios klaidos sako nebeпадarysias, — ir dalykas tuo išsisėnės.

Dėl partvyumo ir nepartyvumo.

Kaikur ("Tėvynėje") pastebima, buk žmonės, kurie norėjo S. A. A. įvelti partijos dirvon, apsvilyė...

Gal buti, kad tas atrodo tiktai ištole žiurint. Pasžiūrėjęs į Seimą arčiau, per gero stiklo akinius, matai visai ką kitą: 1) Sandariečių įtekmė Susivienijime sutvirtėjo; 2) Pildomoji Taryba didžiumoje yra geri ir ištinkimi Sandariečiai; 3) kablegrama Lietuvos St. Seimui perėjo ne bolševikų, ne bepartinis, bet grynas A. L. T. Sandaros programo dvasioje ir po tuo kablegramu kiekvienas Sandarietis gali pasirašyti; 4) Sandariečiai laimėjo sekantį Seimą Wilkes Barre'je, t. y. rytuose, kur jų įtekmė yra tvirta ir gyva.

Taigi tie visi, kas bijosi partijos, kai žydai kryžiaus, lai nesidžiaugia: S. L. A. Seimas savo nutarimais, savo pasekme, pagaliaus dominuojančia dvasia buvo labai artimas partijai, ir tai Sandaros partijai. Aš pats esu S. L. A. narys nuo 1908 metų, linkiu jam kogeriausios kloties, ir nematau jokio pavojaus tame, kad jo seimuose išsireikštų musų partijos dvasia.

Gal buti, kad toji "pseudo-bepartyvė" dvasia, pravedamoji organo skiltyse, ir buvo gera: bepartyvumo pagrindas taikomas buvo Seime visur, kur svarstomi buvo organizacijos reikalai, bet Sandaros dvasia buvo svarbiuose klausimuose: Lietuvos, Tautiškių Centų, Pild. Tarybos rinkimuose, sekantis Seimas...

Iš S. L. A. Seimo konkluzija gali buti toki: bolševikai pralaimėjo Seime ilgam laikui. Tautininkai - Sandariečiai laimėjo. Jie turi rupintis, kad tas laimėjimas nebutų tiktai laikinas, — todėl jie privalo domingai sekti S. L. A. reikalus, turi aktyviai dalyvauti kuopų ir apskričių gyvenime, turi dalyvauti balsavimuose, rinkimuose etc.

NAUJIENOS

"NAUJIENOS" yra didžiausias lietuvių dienraštis pasaulyje, ne tik iš dydžio, bet labiausia iš turinio. "Naujienos" nėra vieno žmogaus padaru, bet tikrai visuomeninis organas, kurame atspindi nuomonės, sauprotavimai, geismai, patarimai, išmintis visų žymiausių lietuvių veikėjų, darbuotojų, politikų, poetų, mokytojų, mokslininkų ir biznierių. Skaityti "Naujienas," tai reiškia turėti prieš save atspindį visko, kas yra geriausia lietuvių tarpe.

Lietuvos žmonės irgi myli skaityti "Naujienas." Užprenumeruokite jiems.

"Naujienos" kainuoja metams Amerikoje \$7.00, Lietuvoje \$3.00.

Jei dar kas nėra matęs "Naujienų" prisiųskite reikalavimą, mes pasiųsime 2 kopijas DŲKAI.

NAUJIENOS

Del savo naudos ir garbės skaitykit "Naujienas."
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

VIENYBE

193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Siūnia pinigų į visus pasaulio kraštus.

Parduoda laivakortes ant visų linijų.

Turi didelį knygyną.

Leidžia du sykiu savaitėje politinį ir mokslo laikraštį "Vienybė" su juokingu skyriumi "Tarka." Kaina metams \$3.50. Į Lietuvą \$4.50.

Dabar per "Vienybę" eina vienatinio bepartyvių atstovo St. Seime raštas apie Lietuvos tvarką, valdžios įstatymus ir gyvenimą.

Visais reikalais kreipkitės augščiau padėtu adresu.

THE MUTUAL

SAVINGS BANK

Saugumas už dolerio yra viskas, jus taupinate, kad turėti apsaugojimą ir tokis apsaugojimas jums priklauso. The Mutual Savings Bankas duoda jums tvirčiausią apsaugojimą. DĖLEI SUSIAURINIMO JŲ GALĖS INVESTUOTI JIE NEGALI IŠEIKVOTI JUSŲ SUČĖDINIMUS. Tik geriausius mortgicijus, bonus ir kitus investinimus jie gali pirkti. Komercijalių Bankų rizikos čia nedaromos.

Dividendos, kurias jus gaunate, yra uždirbamos ir jos lengva išmokėti. Jie tik tą žada, ką gali išpildyti, tad kožnas ir alei vienas depozitorius gauna lygią ir užtarnautą teisybę.

DIVIDENDOS

Visi depozitoriai įdomausiai palūkiu jų įdėtų pinigų. Pereitus metus šie Bankai išmokėjo dividendomis arti 54 milijonus dolerių, jie laiko kaipo gvarancijų fondą iš suvirš 60 milijonų dolerių. Jie padidino savo depozitus pereiniais metais suma didesne už 30 milijonų dolerių.

SAUGUMAS

Visas saugumas yra už jusų dolerio padėto į saugius MUTUAL SAVINGS BANKUS dėlei išmintingo legisliaturos įstatymo, išleisto kas link šios rušies bankų. Visoki išmintingi apsaugojimai yra sudėti apie jusų pinigus. Jus, depozitoriai, privalote kaipo piliečiai atsargiai apsvarstyti kiekvieną įstatą jums pasiulytą kas link jusų bankų. ATSIMINKITE, ŠITIE BANKAI NETURI JOKIŲ ŠERININKŲ, JIE YRA JUSŲ. SAUGOKITE JUOS GERAI.

KALĖDŲ KLIUBAS

ATOSTOGŲ KLIUBAS

LIBERTY BONAI priimami perlaikymui

MOKYKLŲ TAUPYMAI

BUDŽETŲ PATARNAVIMAI

MORTGICIAI ir tt.

\$2 savaitinio įdėlio ant reguliario 4 1/2% — už .5 metų lyginas ..	\$ 582.72
\$2 savaitinio įdėlio ant reguliario 4 1/2% — už 10 metų lyginas ..	\$1,311.08
\$2 savaitinio įdėlio ant reguliario 4 1/2% — už 15 metų lyginas ..	\$2,222.02
\$5 savaitinio įdėlio ant reguliario 4 1/2% — už 5 metų lyginas ..	\$1,456.80
\$5 savaitinio įdėlio ant reguliario 4 1/2% — už 10 metų lyginas ..	\$3,277.70
\$5 savaitinio įdėlio ant reguliario 4 1/2% — už 15 metų lyginas ..	\$5,555.05

GVARANCIJOS KAPITALAS SUVIRŠ 60 MILIONŲ DOLERIŲ JUSŲ SAUGOJIMUI
LAIKYK SAVO BANKO KONTROLĖ IŠMINTINGOSE BANKINĖSE RANKOSE
ELGKIES KAIP IR PIRMIAU.

ANDOVER SAVINGS BANK
Incorporated 1834
Main St. Andover

BOSTON 5c SAVINGS BANK
Incorporated 1854
32-38 School St. Boston

BOSTON PENNY SAVINGS BANK
Incorporated 1861
1375 Washington St. Boston

BROCKTON SAVINGS BANK
Incorporated 1881
Main & Court Sts. Brockton

CAMBRIDGEPORT SAVINGS BANK
Incorporated 1853
689 Mass. Ave. Cambridge

CHARLESTOWN 5c SAVINGS BANK
Incorporated 1854
Thompson Square Charlestown

DORCHESTER SAVINGS BANK
Incorporated 1894
570 Columbia Road, Dorchester

EAST CAMBRIDGE SAVINGS BANK
Incorporated 1854
292 Cambridge St. E. Cambridge

ESSEX SAVINGS BANK
Incorporated 1847
296 Essex St. Lawrence

FRANKLIN SAVINGS BANK
Incorporated 1861
6 Park Square Boston

HOME SAVINGS BANK
Incorporated 1869
75 Tremont St. Boston

LYNN INSTITUTION FOR SAVINGS
Incorporated 1826
25 Exchange St. Lynn

MALDEN SAVINGS BANK
Incorporated 1860
Malden Square Malden

MERRIMACK RIVER SAVINGS BANK
Incorporated 1871
228 Central St. Lowell

NORTH AVE. SAVINGS BANK
Incorporated 1872
1960 Mass. Ave. Cambridge

SOMERVILLE SAVINGS BANK
Incorporated 1885
57 Union Square Somerville

WALTHAM SAVINGS BANK
Incorporated 1853
702 Main St. Waltham

WARREN 5c SAVINGS BANK
Incorporated 1854
Peabody, Mass.

WARREN INSTITUTION FOR SAVINGS
Incorporated 1829
3 Park St. Boston

WILDEY SAVINGS BANK
Incorporated 1892
52 Boylston St. Boston

111

CIGARETAI

10c
JIE YRA GERI.

KAM KENTĖTI?

Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nustoja, jeigu patirni su

PAIN-EXPELLER

Valzbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofiso.

Žiurėk, kad gautum tikraji-garsų per daugiau kaip 50 metų.

Reikalauk, kad turėtum įkaro (Anchor) Valzbaženklį.

PR. ŽIVATAS.

Parduodu laivakortes, geriausių laivų kompanijų. Perku ir parduodu namus ir farmas (Real Estate). Apdraudžiu nuo ugnies namus, automobilius ir tt. OFISO ADRESAS:

1836 N. Main St., Scranton, Pa.

LAIVAKORTES VEL ATPIGO

Į Klaipėdą \$107.00
Į Hamburgą ir Bremeną \$103.50
Į Liepoją \$107.00
Į Piliavą - Karaliaučiu \$106.50
War Tax \$5.00
Pinigų Siuntimas žemiausiu dienos kursu.
Pinigus Lietuvoje gauna laike 25—30 dienų.
P. MIKOLAINIS,
53 Hudson Ave., Brooklyn, New York.

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.

509 Broadway, Kampas G St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Valandos: Nuo 9 iki 10 A. M.
" 3 " 5 P. M.
" 7 " 8 P. M.
Nedeliomis " 10 " 3 P. M.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.

Akių Specialistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatvių. South Boston.

Tel. So. Boston 270.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytai iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Dr. Tessmer

DENTISTAS
306 Main St., Worcester, Mass.
viršui "Ever Johnson" kauptuvė
Patyręs dentistas, priėmimo kainos. Atdara subatom po pietų. Nedeliomis pagrį sutartį. Telephonas Park 3311

Vietos žinios.

ISLEISTUVIŲ VAKARAS.

Liepos 12 dienos vakare, pasidarbuojant S. Mockui ir kelioms veiklioms moterims, varde A. L. T. Sandaros 7 kp. likos surengtas gerb. Balio Žygelio išleistuvų vakarėlis. Į šį vakarėlį svečių susirinko virš šimtas.

Šiame vakarėlyje buvo labai didelis ir įvairus programos, kokį labai retai mums tenka turėti. Visų pirma buvo prakalbos. Vakaro vedėjas, stud. N. Rastenis, pradėdamas programą, pasakė prakalbą, nurodydamas vakaro tikslą ir pakvietė kalbėti vakaro vedėją S. Mockų, kuris apibūdino Sandariečių darbus svečių maršruto laike. Antras kalbėjo "Sandaros" Adm. K. J. Paulauskas. Vėliau darė išsireiškimus Klemersas Sandaros Ižd. K. Pratasas, Korzinas ir keletas kitų, kurių vardus nepamenu.

Tolesnei sekė muzikalis programos. Akomponuojant gerb. M. Petrauskui pirmiausiai sudainavo p-lė Monikaitė, N. Rastenis, Bačiulis, B. Simonavičius, Z. Neveckienė, ir Jonas Butėnas, kadangi visi dainininkai jau nuo seno yra atsižymėję scenoje savo dainavimais, tai jau iš jų vardų galima spręsti, kokia puiki koncentrinė dalis programos buvo šiame vakarėlyje. Ypatinai reikia pastebėti, kad labai puikų įspūdį padarė kaip į vietinius, taip ir į svečius iš Lietuvos, tai mus garsūs dainininkai Jonas Butėnas ir Simonavičius, kurie savo griausmingais balsais labai užžavėjo klausytojus. Taipgi ir kiti dainininkai darė labai malonų įspūdį, ir visi likos apdovanoti gausiais apdovanimais.

Vėliau kitoje programos dalyje vėl buvo prakalbos. Kalbėjo M. Vienys, "Sandaros" red. V. J. Šliakys, kap. Ladas Natkevičius ir atsivieškinantis su mumis musų sveičias B. Žygelis ir Dr. M. Devenis iš Waterbury, Conn. Gerb. B. Žygelis savo atsivieškinimo kalboje paaikšino apie Sandariečių triušą ir jų svetingumą jų maršruto laike. Taipgi išreiškė padėką bostoniečiams užtai, kad jie pirmieji surengė sutiktuves kovo 13 d. ir dabar liepos 12 surengė puikias išleistuves. Vakaras pasibaigė apie 11 val. vakare. Rep.

METINĖ ATSKAITA.

Chicago Komitetas Lietuvos Našlaičiams Selpti (po globa Lietuvai Gelbėti Draugija) susitvėrusio balandžio 1 d., 1921 m.

Pajamos.

Narių metiniai mok.	\$44.00
Pajamos nuo koncerto lapkr. 27 d., 1921	\$535.37
Aukų surinkta:	
Per J. Uktverį	\$40.00
Per Br. Janulį	\$14.85
Per "Naujienas" pas.	\$28.00
Per A. Grebelį, Roselando	
Scenos Mylėtojų Rat.	\$8.01
M. Ambrozaitė (Kauno našlaitei)	\$11.00
Pajamos rankdarbių Bazarо vasario 12 d. 1922 m.	\$250.05
Viso pajamų	\$931.28

Išlaidos.

Pasiųsta Kaunan Lietuvų Moterų Globos Komitetui per Lietuvos Raudonąjį Kryžį.	
Lapkričio 30 d., 1921	\$550.00
Pasiųsta Kaunan M. Ambrozaitė (per L. R. Kr.)	\$11.00
Telegramas į Lietuvą vas. 22 d., 1922 m.	\$5.00
"Naujienoms nuo koncerto užsilikusi bila	\$7.00
Protokolo, Finansų, Knygos ir išmokėjimo knyga.	\$4.05
Knygotė dėl lošimo rugs. 17 d. 1921 m.	\$5.70
Krasos ženkl., laiškai ir atvirutės	\$10.77
Lietuvos Raud. Kryž. išmokėti Liet. Mot. Gl. Kom.	\$325.00
Viso išlaidos	\$918.52
Įplaukų	\$931.27

Išėjimas 918.52
Lieka išde 12.76

Visiems darbu ir aukomis prisidėjusiems varde Lietuvos Našlaičių tariame širdingą aciu. Tikimės, kad ir ateityje visi geros širdies žmonės parems musų darbus, tikslą — remti, auklėti Lietuvos našlaičius.

Su gilia pagarba, Chicago Komitetas Lietuvos Našlaičiams Selpti.

Pirm. K. Katkevičienė,
Skr. M. Zolpienė,
Ižd. P. Balickienė.

SKAITYKIT IR PLATINKIT
"SANDARĄ."

SVEČIAI IŠ LIETUVOS

BURYS SVEČIŲ ATVAŽIAVO IŠ LIETUVOS PER BOSTONO BALTIC STATES FINANCE CORPORATION.

Atvažiavo iš Lietuvos į Ameriką liepos 7, 1922, laivu GEORGE WASHINGTON sekanti sveičiai:

Žilaitis Vincas iš Kaimas Pažerių, Apskritis Vilkaviškio ant sekančio antrašo, 1110 Washington Street, Norwood, Mass.

Juškevičius Motiejus ir žmona Ona iš Kaimas Garlevai, Aps. Kaunas į savo namus 68 Main Street, Pittston Luzerne Co., Pa.

Navickas Kazys su šeimyna, moteris Karolina, sunai Pranas ir Albinas iš Alytaus į Corn Long Island, N. Y.

Survilaitės Ona ir Magdalena iš Kaimas Mickiški, Apskritis Tauragės, pas William Žilaitis, 1110 Washington Street, Norwood, Mass.

Lapinskas Vincas iš Kaimas Raitininkai, Apskritis Alytus pas Petras Čaplikas, 788 Broadway, South Boston, Mass.

Paškaitė Agota iš Kaimas Kairienų, Apskritis Kedainių pas Justina Bačkienė, 3256 So. Wallace Street, Chicago, Ill.

Kairiukytė Marijona iš Kaimas Purviniškiai, Apskritis Kaunas pas Juozas Rekus, 144 Center Street, Pittston, Pa.

Juozas Misevičia iš Kaimas Plukiai, Apskritis Panevėžys pas Antanas Mažeivis, 3857 So. Kedre Avenue, Chicago, Ill.

Sakalauskas Antanas ir žmona Marcelė iš Kaimas Žagariai, Apskritis Alytus pas duktere 64 Fourth Street, Plymouth, Pa.

Klimavičius Julius ir šeimyna, moteris Magdalena, duktė Alberta, sunus Albinas iš Kaimas Trušunai, Apskritis Panevėžys į Silver, Pa. (Sen. Co.)

Zaňaduonis Antanas ir sesutė Albina iš Kaimas Teižiai, Apskritis Seinai ant sekančio antrašo 6831 Bayliss Avenue, Cleveland, Ohio.

Taipgi šiandieną gavome iš Kauno Skyriaus Vedėjo K. NORKAUS, KABLEGRAMĄ, pranešantį, kad sekanti piliečiai yra priręngti iškeliavimui į Ameriką:

Kilčiauskaitė Zabelė iš Kaimas Bakaučiškų, Apskritis Alytus, pas Paul Vedluga, 33 Dean Street, Norwood, Mass.

Komiciūtė Marė iš Kaimas Pristavonių, Valsčius Lazdijai, pas Pranas Balčiūnas, 506—7th Street, South Boston, Mass.

Šivickytė Bronė iš Kaimas Ramučių, Valsčius Kuršėnai pas Jurgis Kruopis, 40 Jay Street, South Boston, Mass.

Balienė Barbora iš Kaimas Rekečių, Apskritis Mažeikiai pas Jonas Deniušis, 125 Cherry St., Cambridge, Mass.

Terminaitė Ona iš Juodėjų kaimo, Tryškių valsčius, pas Anicetą Milvyd, 13 Orange Court, Roxbury, Mass.

Radvilaitės Ona ir Morta iš Kaimas Užsieniai, Valsčius Tryškių pas Frank Ragauskis, 560 Fifth Street, South Boston, Mass.

Noreikaitė Elzbieta iš Kaimas Brenčių, Valsčiaus Suločių pas

Domicele Noreikaitė, 199 Winchester Street, Brookline, Mass.

Brasiunas su šeimyna iš Kaimas Sedadvorio, Valsčius Gelvonių pas Fremont Černiauskas, Daniel Street, Salem, Mass.

Andrijaitienė Petronė su šeimyna, duktere Ona, sunais Kazys ir Antanas iš Žvyrių Kaimo, Kauno Apskritis pas Juozą Andrijaitis, 102 C Street, South Boston, Mass.

Taipgi turime už garbę pranešti Amerikos lietuviams, kad gavome tikras žinias iš Washingtono, D. C., Bureau of Immigration, kad iš Lietuvos galima įvažiuoti nuo Liepos 1, 1922 iki Liepos 1, 1923 viso tik 3,011 YPATŲ. Nuo Liepos 1 d. jau atvažiavo į Suvienytas Valstijas 71 YPATA, pagal Amerikos Valdžios pranešimo, taigi dar bus įleista 2,310 YPATŲ.

Matydami tą mažą skaitlių paskirtą ant visos Lietuvos, norintiems atsivežti savo gimines reikia nevilkinant laiko, nes kas dieną atvežimas yra apskunkinamas, ir norint priręngti gerai kelionę, kad būtų pasekminga, ima daug laiko sudarymas visų reikalingų dokumentų.

Norintiems gauti platesnias informacijas apie atvežimą giminių, kreipkitės ypatingai ar per laiškus tik į Bostono BALTIC STATES FINANCE CORPORATION

357—359 Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1061.
(Apgarsinimas)

ATVIRAS LAIŠKAS

BALTIC STATES FINANCE CORP. VEDEJAMS.

P. N. Gendroliui, W. J. Sandaras ir K. J. Sidabruvi.

Daug man teko matyti laikraščiuose padėkos laiškais suteikiant minėtos Lietuvos įstaiigos vedėjams. Padėką ir pagarbą už jų gabumą ir suteikimą sąžiningo patarnavimo. Visiems turintiems reikalus su minėta įstaiga. Šiuomi ir aš noriu išreikšti širdingą AČIU už man atliktą darbą ir atvežimą iš Lietuvos mano jaunutę vos dar 14 metų dukrelę Oną Morkunaitę iš kaimo Gripiškiai, val. Stakliškių, kuri atvažiavo be jokio vargo ir į taip trumpą laiką. Iš to galima suprasti, kad minėtos įstaiigos vedėjai stengiasi geriausiai kaip galima patarnauti sudarydami visus reikalingus kelionei popierius atsakančiai. Taipgi labai esame dėkingi Baltic States Finance Corp. Kauno Skyriaus vedėjui p. K. N. NORKUI už jo trisus ir suteikimą Kaune mano mergaitę visus patarnavimus be jokių kliučių ir už davimą iš raštinės žmogaus, kuris praleido visus keleivius iki laivo. Čionais aš negaliu viską aprašyti ką mano mergaitė pasakojo atvažiavusi, užimtų daug laikraštyje vietos. Bet už visą patarnavimą tariau AČIU ir iš širdies patariu visiems Amerikoje gyvenantiems lietuviams norintiems atsivežti iš Lietuvos gimines, kreipkitės į Baltic States Finance Corp., 357 Broadway, So. Boston, Mass. turėsite gerą patarnavimą ir busite dėkingi.

Jonas Morkunas
445 Portland Street,
Cambridge, Mass.
Ap.

PIKNIKAS!

Rengia A. L. T. Sandaros 50 kuopa, Canton, Mass.

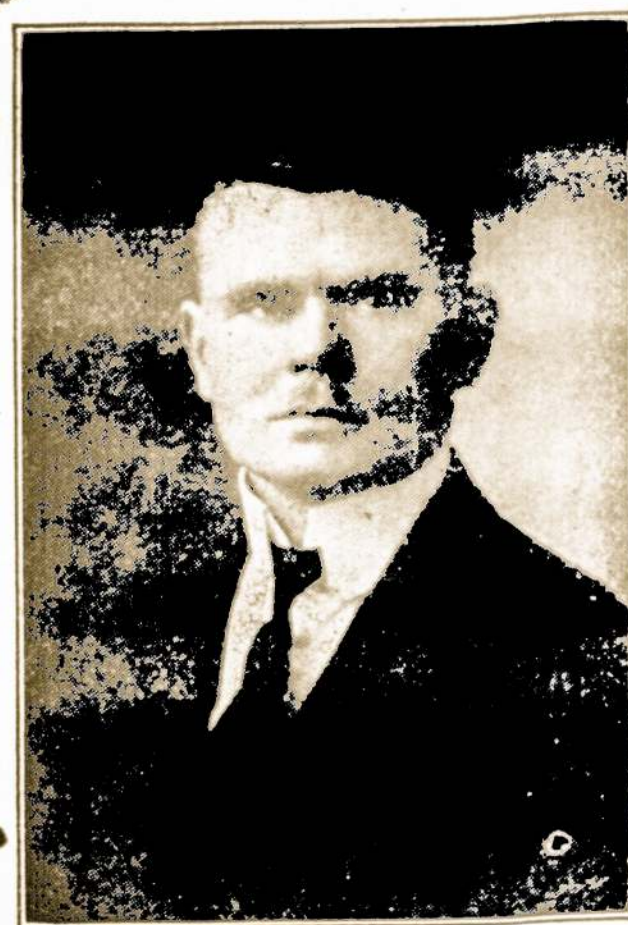
NEDELIOJE
LIEPOS 23 D., 1922 M.
MIZAROS UKĖJE

Belchar St., E. Sharon, Mass.
Pikniko vieta yra labai graži. Priegtam bus puiki muzika. Prasišės 9 val. ryte tęsis iki vėlumai nakties. Įžanga dykai.

Rengėjai.

Antras Milžiniškas PIKNIKAS!

ŠI ANTRĄ MILŽINIŠKĄ PIKNIKĄ RENGIA AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRITYS SUSIDEDANTIS IŠ 9 KUOPŲ. TAI BUS DIDZIAUSIAS DVIEJŲ DIENŲ PIKNIKAS, NEGU KADA YRA BUVE.

LADAS NATKEVICIUS.

Liepos 22 ir 23 dienose

— 1922 M. —

Tautiškam Parke, Methuen, Mass.

(Prie pat LAWRENCE'O)

Subatoje prasidės 2-rą val. po pietų; nedėlioje 10 val. ryte. Abi dienas tęsis iki vėlumai nakties.

Šis dviejų dienų Piknikas tai bus tikras lietuviškas jomarkas, kokio dar neturėjo Mass. valstijos lietuviai. Jį rengia bendromis pajiegomis net 9 Sandaros kuopos. Kiekviena kuopa deda pastangas, kad atsižymėti su programu, ir pralenkti kitas.

Subatoje grieš puiki Unijos Orkestra, visokius Amerikoniškus ir Lietuviškus šokius. Nepamirškite, kad TAUTISKAME PARKE tarp žalių medžių yra graži vasarinė Salė, kur jaunimas galės linksmai pasišokti. Nedėlioje, bus labai didelis programos, kuriame ims dalyvumą visos kuopos. Bus virvės traukimas. Bostoniečiai rengiasi su didžiausiu smarkumu pasirodyti milžiniais. Jie sutinka stoti su alei kurios kolonijos drutuoliais, ir yra pilni drąsios nuomonės, kad juos parsitrauks net į Bostoną. Worcesterio Sandariečiai sako, kad kol ne peršokai negali sakyti "OP," nes kartais vieton Bostono galite atsidurti į Worcesterį. Gi Lawrence'iečiai sako: mes namie budami mokėsime apsidirbti su visais. Taipgi bus ir daugiau visokio įvairaus programos, kaip tai: visokių žaislų, lenktynių, ir tt. Visako negalima aprašyti, nes kiekviena kuopa rengiasi su skirtingu programu.

Taipgi bus dainų ir prakalbos. Kalbės Steigiamojo Seimo narys kapitonas Ladas Natkevičius ir kiti. Tad nepraleiskite šios puikios progos.

Sobostoniečiai rengiasi su didžiausiu smarkumu. Nedėlioje, liepos 23 d. nuo Sandariečių klubo, 327 E St., išeis specialiai trokai, kurie norite linksmai nuvažiuoti pasiskubinkite užsiregistruoti "Sandaros" ofise, arba pas komisijos narius.

Visus Kviečia RENGEJAI.

KELRODIS: Atvažiavus į Lawrence reikia imti Lowellio karus ant ESSEX ST. ir važiuoti iki Lawyer St., ten išlipus eiti po dešinei tiesiai į Parką. Automobiliais taip pat.

Pinigus Sukišusiems

Pastaraisiais laikais po stubas landžioja atstovai Guaranty Security Corporation prašydami šėrininkų parašų. Niekam neduokite, ir tuojaus susižinokite su manim, kad apsaugoti savo pinigus.

H. V. Greene kompanijos, kaip ve: Mutual Finance Corporation, Commercial Finance Corporation, H. V. Greene Company ir First Peoples Trust yra patrauktos teisman. Visi lietuviai turintis pinigus įdėję į tas kompanijas, tuojaus susižinokite su manim, kad apsaugoti savo interesus.

Kas dar nepridavė savo claims subankrutėjusios International Service Company (Bankruptcy No. 30299) tuojaus tai padarykite.

ADV. F. J. BAGOČIUS,

253 Broadway, So. Boston, Mass.

Ofise Tel. S. B. 441
Residence W. Newton 1016-R.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.

FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.
(Virš Prekybos Bendrovės).

Puiki Lietuviška
UŽEIGA

pas
ANTANĄ TAMULEVIČIŲ
300 Broadway, S. Boston, Mass.